

teremtse meg az egy-test — egy-lélek — Európát.

Bármennyire igaza van e tekintetben az amerikaiaknak: a vámháboru elindítása Amerika részéről mégis túlságosan brutális és túlságosan gyors. Több benne a mohóság, mint a providencialitás. Mert bár bizonyos, hogy Amerika vámháborúja hatalmas csapás az európai nacionalizmusra és nemzeti-gazdasági szeparatizmusra, mi ért is siettetni fogja a gazdasági konföderáció megteremtését, — mégis végső fokon nem Európa megmentése a célja, hanem Amerika gazdasági és politikai hegemoniájának feltétlen biztosítása.

Miután Európa a tegnapi naptól kezdve versenyképtelenné lett az amerikai mammoth-tökével, aranyáradattal, racionalizált és fordított termelés-szel szemben: a yenki birodalma most már nyugodtan veheti magát az amerikai nagyipar még gigásziabb kiépítésére, katonai szervezetének, repülő- és tengeri flottájának olyan tökéletes megszervezésére, melynek egyetlen hatalom sem tud ellentánni. S mert Amerika számolt azzal, hogy számára az európai piacok elvesztése annál is inkább nem nagy veszteség, mert Európa szegény, sőt lerongyolódott; most már a délamerikai államokat, az angol gyarmatterületeket és — horribile dictu — Oroszországot fogja, mint új piacokat, korlátlan hatalma alá vonni. Hogy ez mennyire áll, azt az a kis híradás bizonyítja, hogy Oroszország repülőflottája számára 300 új bombavető-repülőgépet rendelt abban az Amerikában, mely hivatalosan mind ezideig nem ismerte el a szovjetkormányt.

Briand mégis csak jó szélkakasnak bizonyult. Ez a ravasz francia már megérezte, éppen a francia-amerikai adósságokkal kapcsolatban, hogy Amerikában az ipari fejlődés következményeképpen teljesen megváltozott a hangulat Európával szemben. A yenki turisták, akik még a béke éveiben alázatos áhitattal bámulták meg Párizs művészi alkotásait, a világ fővárosának csodálatos szépségeit; — a világháború után már szinte gyarmatként kezelték Franciaországot s nem egyszer megtörtént, hogy Párizs népe tüntetni volt kénytelen az amerikai vendégek kizsákmányoló pökhendisége ellen. S tényleg, Franciaország ma félig-meddig egy nagy adóssok börtöne, amelynek porkolábja az amerikai fináncnöke. Németország pompás, mintaszervi nagyiparának jörése ugyszólván pár év alatt amerikai zsebekbe vándorolt át s az új amerikai vámtörvény a legbiztosabb módszer arra, hogy rövidesen az egész európai ipar kiszolgáltatassa magát az amerikai tulajdonosoknak.

Ha Briand tegnap még szerényen és tapogatózva küldhette meg csak páncs, európai, illetőleg gazdasági konföderációra vonatkozó terveit az európai államoknak, — holnap már bizonyosan harsogva fogja a francia sajtó utján világgá kürtölni a vészhiót: vagy Európai Egyesült Államok, vagy gyarmati sors, vagy pedig: halál. S ne felejtjük el, hogy az amerikai hegemoniának kiszolgáltatott és általa halálraítélt európai kereskedelem és ipar egy másik vesztes mementót is kőngat az európai politikusok fülébe. Európa teljes gazdasági esődjé egyenértékű volna a mihamarabbi teljes szociális összeomlással is. A levegő már ma is fojtott és éles, vészes villámlásokkal telített. Ha a nacionalista szeparatizmus erősebbnek bizonyulna Briand gazdasági konföderációra vonatkozó tervénél, úgy az európai kul-

tura és civilizációnak ütöttek utolsó órái. A francia sajtó máris megpendítette a komor és komoly hangot: vagy amerikai gyarmattá süllyedünk, vagy pedig Európát is — Amerikává szervezzük át.

vezük át.

A nagy színjáték első felvonása megkezdődött. Ha Európa még ezután is reménykedik a félmegoldások lehetőségeiben, magára vessen, ha a csa-

lódások kinjait rövidesen a saját bőrén kell éreznie. És ez a családás feltétlenül bekövetkezik, ha Európa most sem ébredne öntudatra...

Salamon László

Sorsdöntő új választásokra készülődik Bulgária népe

Kibékültek egymással Cankov és Ljapcsev. Előretör Stambulinszky pártja. A macedon komitácik nem maradnak nyugton

Szófia, június 19. Bulgáriában az utóbbi esztendőben állandó volt a kormánykrisis. Négy esztendőn keresztül azon kísérleteztek, hogy Ljapcsevet és Cankovot kibékítsék egymással és végére sikerült is a kormánypárt két vezérének egymáshoz közel hozni annyira, hogy most együtt ülnek a kormányban. Cankovnak ugyan nem sikerült Ljapcsevet megbuktatnia, ellenben elérte azt, hogy a kormányban helyet szorított Ljapcsev két legnagyobb ellenfelének, Misaikov és Danilov egyetemi tanároknak.

Még nincs három hónapja, hogy Cankov és jelenlegi miniszterterárai harcisan kijelentették, hogy egy olyan kormányban, amelynek az élén Ljapcsev áll, semmi körülmények között sem lépnek be, sőt ezelőtt hat héttel még Cankov és társai voltak azok, akik a Ljapcsev kormány ellen különböző gazdasági kérdések miatt bizalmatlansági indítványt tettek. A politikusok Bulgáriában is éppen úgy viselkednek, mint a gyermekek, először hajba kapnak, azután egy kis koncesszió fejében minden ellentétől megfélekednek.

Sztambulinszky pártja az előtérben

A Cankov-Ljapcsev kibékülést a politikai szükségesség hozta létre. Bulgáriában ismét választások előtt áll a nép. A legutóbbi bolgár képviselőválasztások alkalmával a földművespárti ellenzék már igen erősnek mutatkozott, míg ugyanis a kormánypárt 170 mandátumot kapott, addig az ellenzék száz mandátumra tett szert. Ha a kormánypártok és az ellenzék megoszlását tekintjük, akkor látjuk, hogy amíg az ellenzék tulajdonképpen csak egy nagy pártból, a földművespártból áll, addig a kormánypárt a narodnjakokból, radikálisokból és demokratákból alakult. Ezért volt fontos Cankov és Ljapcsev kibékítése, mert enélkül a kormánypárt rövidesen széthullott volna és a következő választáson nem tudták volna felvenni a harcot Sztambulinszky híveivel szemben.

Az új kormány megalakulása után első és főfeladatának tekintette, hogy a súlyos gazdasági viszonyok szanálása érdekében minden részletre kiterjedő gazdasági programot dolgozzon ki. A kormány nagyon fontos kérdésnek tartja a bolgár kiviteli előmozdítását, ezenkívül pedig az egész bolgár mezőgazdasági termelést racionalizálni akarja. A kertgazdaság már eddig is nagyon szép eredményeket ért el, sőt az utóbbi esztendőben már a tengeri is mint jelentős versenytárs jelent meg a közép-európai gazdasági piacon, éppen ezért a bolgár felelős kormányférfiak azt hiszik, hogy céltudatos gazdasági politikával jelentősen lehetne emelni a bolgár kiviteli mérleget.

Tanárs és intellektuel-kormány

El kell ismerni, hogy a jelenlegi bolgár kormányban olyan emberek ülnek, akik megfelelő gazdasági felkészültséggel rendelkeznek és akik az adott körülmények között esetleg szép eredményeket is tudnának elérni. A kormány tagjainak a nagyrésze egyetemi tanárokból és intellektuelekből áll. A bolgár politikai történetben még nem igen volt olyan kormány, amelyben ennyi intellektuel foglalt volna helyet. Vasziljev új földművelésügyi miniszter számos gazdasági tanulmányt írt, beutazta Dániát és a külföld több mezőgazdasági államát. Misaikov miniszter pedig a bolgár szövetkezeti mozgalmak alapos ismerője. Érdekes az is, hogy a tíz bolgár miniszter közül nyolc német egyetemeken szerezte meg a diplomáját.

Ez mind szép volna, ha a bolgár kormány munkáját nem akadályozná a bolgár macedon komitációs organizáció. Bár azt sem szabad elfelejteni, hogy Mihajlov Vancsán a tudóvész tünetei annyira elhatalmasodtak, hogy a macedon organizációk vezére már hetek óta egy szanatóriumban fekszik és az orvosok nem nagyon biznak felépülés-

sében. Az utóbbi hetekben éppen Mihajlov Vancsa betegsége következtében a macedon organizációk tevékenysége is szünetelt egy ideig, ami nem jelenti azt, hogy Mihajlov halála után ezzel a macedon szervezetek befejeznék a működésüket. A macedon organizációk még mindig dolgoznak Bulgáriában.

Cankov kibékíti a macedon komitácikat

Cankovnak a kormányba való belépése meg fogja hozni a külföldi macedon szervezetek kibékülését és meg-

fog szünni talán az a helyzet, hogy a szófia-i utcákon a macedon komitácik egymást gyilkolják, a macedon komitácik külföldi tevékenységének a becsüdtetése még mindig meglehetősen kevés garancia.

A legutóbbi nemi merénylet is arra mutat, hogy a bolgár macedon komitácik nem tudnak nyugodtan maradni. Amíg a jelenlegi bolgár kormánypárt vezetői Bulgáriában az ügyeket, addig semmi garancia sincsen arra, hogy a Balkán békéjét tartósan biztosítani lehet.

Borzalmas itéletidő vonult el London és környéke felett

London több utcáján órákra megszűnt a forgalom. Egy londoni pályaudvarba becsapott a villám. A felhőszakadás miatt abbahagyta a futást a futóverseny

London, június 19. Az angol fővárosban és környékén ma éjszaka és késő délután olyan hatalmas felhőszakadás volt, amelynekre évtizedek óta nem volt példa. A környéken számos földcsuszamlás történt s a vasuti pályákat a felhőszakadások alámosták, úgy, hogy a vasuti forgalomban zavarok állottak be. London több utcáján órákra megszűnt a közúti forgalom, mert az utcákon felmért magasan állott a víz. A villám egyik pályaudvar épületébe becsa-

pott és nagymennyiségű vasalkatrész megolvastott, úgy, hogy az épület súlyosan megrongálódott. Ascotban a löversenyt a második futam után abbahagyta, mert a pálya tengerré változott. Az elegáns öltözött hölgyek tümege bokán felül gázolt a vízben és menekült ki merre látott. Egy bukmeke a lecsapó villám agyoncsújtott. Manchestertől is felhőszakadást jelentettek. Harminc ember a medréről kilépett Irwell folyó áradatában lelte halálát.

A pénzügyi világlapok egyöntetűen megállapítják a német jóvátételi kölcsön sikerét

Legközelebb a magyar állam kölcsöne kerül kibocsátásra

London, június 19. A Financial News és Star pénzügyi és gazdasági sajtóorgánumok megállapítják a német birodalom jóvátételi nemzetközi kölcsönének sikerét s azt írják beavatott helyről származó információ alapján, hogy a nemzetközi pénzügyi piac legközelebb a magyar állam 12-13 millió font sterlinges kölcsöne kerül kibocsátásra.

A két lap szerkesztői beszélgetést folytattak Bethlen magyar miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy a nemzetközi pénzügyi kedvező kialakulása pillanatá-

ban Magyarország igénybe fogja venni kölcsönének kibocsátásával a nemzetközi pénzügyi piacot.

Magyarország a kölcsönt ut- és vasúti építésre, a közüzemek fejlesztésére és válságos helyzetben levő mezőgazdaság támogatására kívánja felhasználni.

Budapest, június 19. A magyar jegybank felhívást kapott a bazeli nemzetközi fizetések bankjától az intézet részvényjegyzésében való részvételre. A jegybank elhatározta, hogy nyugdíj alapja számára 4000 részvényt jegyez-

Young, Edison és Rotary rádió üdvözölték a berlini világenergia kongresszust

Az ünnepélyen Hindenburg is megjelent

Berlin, június 19. Tegnap este a Sportpalastban az energia-világkongresszus résztvevőinek tiszteletére fényes estély volt, amelyen Hindenburg elnök, a birodalmi kormány s a diplomáciai testület tagjai és számos közéleti előkelőség jelentek meg.

A világenergia ünnepi estélyén rádióösszeköttetést teremtettek többek között Amerikával is. Shakett, az Egyesült Államok berlini nagyköveteinek a kongresszus delegációihoz intézett üdvözlő szavait Amerikában is kitűnően hallhatták.

Ezután a Sportpalastban elhelyezett hangszórókban megszólalt a sanfranciskói rádióállomás közvetítésével Owen Young, amerikai bankár és üdvözölte az energia világkongresszusát. Utána a schenectadyi rádióállomás Edison otthonából közvetítette a nagy amerikai feltaláló előadását. Az ősz Edison szavai a teremben jól hallhatók voltak. Ké-

sőbb Londonból Sir Robert Rotary, az első energia-világkongresszus elnöke előadását hallhatta a hallgatóság a berlini Sportpalastban.

Az ünnepséget a német rádióállomások közvetítették a rádióhallgatóknak, de a német állomásokról adott közvéleményes beszámolókat a hangszórókban erősített amerikai hangokat érthetően hallgatókhoz juttatni.

— Újabb mérkőzés lesz Sharkey és Schmeling között. Newyorkból jelentették Schmeling, az új box-világbajnok tegnap barátai kíséretében Newyorkban repülőgépre szállt és visszatért tréning helyére. Csikágóban a Stadionban megkezdődött a mérkőzés előkészületeket tesznek egy újabb Schmeling-Sharkey mérkőzésre. Az amerikai sportszövetség elnöke ugyanakkor kijelentette, hogy nem fognak akadályokat gördíteni a megtartandó mérkőzés útjába.

Moraru Villa

Govora-fürdőn nagyon szép fekvésű helyen kiadó szobák kaphatók, rendkívül olcsó áron.

Viz minden szobába bevezetve

Landau zsidó orvos

„Olyan

Bucuresti-Buk Kelet tudósítója előtti ülésén Le birtok eladása amelynél az áll véteji jogát. A térium ugyan tészt helyezte érdekeltek inté ezért a parlam desre a minisz

Gherman pan polgárság megs ról szóló 1924. é után 100.000 po gárság nélkül, sem polgárai. megígérte, hog vosolni fogja é talanságot tesz hogy ígérte m Petre Ranes ügyi miniszter a baccalaureat eszközölt változ várt eredményt kéri, hogy a m gázató bizottsá laureatusi vizsg

Ezután Land hogy az újabb ügyében interp zsidó képviselő tudomást szerz zsidóellenes kil Vaida belügymi tőle, hogy van-e ről. A belügym hogy nem tud s brüskirozta őt. miniszter, hogy hajlandó semmi ni. Hozza Landa elé és ő majd a megfelelő válas D. R. Ioanites képviselő ur? nek nem szokás rozni. Landau: Ily kénytelen vagy elé hozni a zsidó ügyét. Fajdalon nom, hogy a zsi nem is, de a va vüli helyzetben sarkától a mási A többségi ké zaj.

Pop-Csicsó Ist képviselő ur. M téseket, amelye felkeltésére alk hetem meg, hog jelentések törté gyon jól, hogy ban. Landau: Az c másikkig az azt sán, ma Targu törtennek kilen Felkiáltások s sorában: Háron egész ország.

Landau: Peri helyeken törté amelyekkel szer denütt passziv zel szemben m Targu-Frumosb töztatták le. B ténék súlyos in jában, valamint lyein, nemesak ezuttal aszony előre megszél vitt támadás so rendesen, az in avatkozott be. A indignálódással

Az önjelöltek nagy száma miatt nem lehetett megválasztani a kamara alelnökét

Két zsidó interpelláció a kamara mai ülésén

Landau zsidó képviselő az antiszemita agitációk megfékezésését és a zsidó oktatás sérelmeinek orvoslását kérte. Beszarábiában a csendőrörmesterek zárják be a zsidó iskolákat

„Olyan törvényeink vannak, amelyeket nem lehet alkalmazni” mondotta Costachescu

Bucuresti-Bukarest, június 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén Leon egy Dorohoi melletti birtok eladása ügyében emel szót, amelyről az állam nem gyakorolta elővételi jogát. A földművelésügyi minisztérium ugyan az eladás megsemmisítését helyezte kilátásba, azonban az érdekeltek intervencióra készülnek és ezért a parlamentben hívja fel a kérdésre a miniszter figyelmét.

A bulgárok is hazátlanok

Gherman panasolja, hogy az állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló 1924. évi törvény alkalmazása után 100.000 polgár maradt állampolgárság nélkül, akik egyik államnak sem polgárai. Az igazságügyi miniszter megígérte, hogy a törvényt hibáit orvosolni fogja és ezzel számos igazságtalanságot tesz jóvá. Kéri a minisztert, hogy igéretét minél előbb valósítsa meg. **Petre Ranec** kérdezi a közoktatásügyi minisztert, vajjon a múlt évben a baccalaureatus vizsgaprogramján eszközölt változtatások meghozták-e a várt eredményt vagy sem, ha nem, úgy kéri, hogy a miniszter hívja fel a vizsgáztató bizottságok figyelmét a baccalaureatusi vizsga real jellegére.

A belügyminiszter nem tud az excessusokról

Ezután **Landau** emelkedett szólásra, hogy az újabb antiszemita kilengések ügyében interpelláljon. A beszarábi zsidó képviselő elmondta, hogy midőn tudomást szerzett a Báltiban történt zsidóellenes kilengésekről, felkereste Vaida belügyminisztert és megkérdezte tőle, hogy van-e tudomása a történetekről. A belügyminiszter azt válaszolta, hogy nem tud semmiről, ezzel szemben brüszkizta őt. Kijelentette a belügyminiszter, hogy a minisztériumban nem hajlandó semmilyen felvilágosítást adni. Hozza **Landau** az ügyet a parlament elé és ő majd a kamarában megadja a megfelelő választ.

D. R. Ioanitescu: Hogy beszélhet így képviselő ur? Vaida belügyminiszternek nem szokása senkit sem brüszkizni.

Landau: Ilyen előzmények után kénytelen vagyok ismét a parlament elé hozni a zsidóellenes manifesztációk ügyét. Fájdalommal kell megállapítanom, hogy a zsidó lakosság, ha jogilag nem is, de a valóságban törvényen kívüli helyzetben van. Az ország egyik sarkától a másikig...

A többségi képviselők sorában nagy zaj.

„Ne általánosítson...”

Pop-Csicsó István: Miért általánosít, képviselő ur. Miért tesz olyan kijelentéseket, amelyek csak a szenvedélyek felkeltésére alkalmasak? Nem engedhetem meg, hogy ilyen általánosító kijelentések történjenek. Tudjuk mi nagyon jól, hogy mi történik az országban.

Landau: Az ország egyik sarkától a másikig az azt jelenti, hogy tegnap Borsán, ma Targu-Frumoson és Báltiban történnék kilengések...

Felkiáltások a többségi képviselők sorában: Három-négy hely még nem az egész ország.

Kettős jogtalanság

Landau: Periódikusan, de különböző helyeken történtek ezek a kilengések, amelyekkel szemben a hatóságok mindennél passzív módon viselkednek. Ezzel szemben megtörténhetett az, hogy Targu-Frumosban az áldozatokat tartóztatták le. Báltiban hétfőn este történtek súlyos incidensek a város parkjában, valamint a város különböző helyein, nemesak zsidó férfiakat, hanem ezáltal asszonyokat is inzultáltak, egyelőre megbeszélte terv alapján véghezvitt támadás során. A rendőrség, mint rendszeren, az incidensek lezajlása után avatkozott be. A zsidó lakosság érthető indignálódással fogadta az egész or-

szágban ezeket a híreket és joggal teheti fel a kérdést: az antiszemita agitátorokkal szemben nem alkalmazhatók az ország törvényei éppúgy, ahogy ez a másik szélsőségekhez tartozó izgatókkal szemben történik? Kettős jogtalanság történik a zsidó lakossággal szemben: nem védik meg és nem hagyják védekezni.

Sürgős intézkedéseket kér.

Ioanitescu interpellál

Duceag kulturális autonómiát kíván a romániai ukránok részére.

Landau feltárja a zsidó oktatás súlyos sérelmeit

Bucuresti-Bukarest, június 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Jorga professzor intéz interpellációt a közoktatásügyi miniszterhez a bukaresti szépművészeti múzeum ügyében, amely rettenetes állapotban van. Elmondja ezután Jorga, hogy a Fundatia Carol intézetnél valóságos rablógazdálkodás folyik. Kijelenti, hogy nem kívánja Tigara Samureas professzor, az intézet igazgatójának megbüntetését, de kéri a kormányt, hasson oda, hogy mindenki teljesítse kötelességét. A szépművészeti múzeummal foglalkozva, elmondja Jorga, hogy az intézet körül embermaggasságra nő ki a burján és valóságos szegényfoltja nemesak a fővárosnak, hanem az egész országnak. Meg van győződve róla, hogy Sărăteanu és Miron Christea régensek készséggel lemondanának 120 ezer lejes nyugdíjuktól a szépművészeti múzeum rendbehozatalának céljaira.

Costachescu közoktatásügyi miniszter válaszol Jorgának. Egyetért vele abban, hogy a szépművészeti múzeum sürgős renoválásra szorul. Megígéri, hogy ezt

Csendőrörmesterek zárják be a zsidó iskolákat

Landau ezután felsorolja a zsidó kisebbségi oktatás sérelmeit. A beszarábi hatóságok akár felsőbb rendeletre, akár saját iniciatívájukból, bezárták a zsidó népiskolákat. Magániskolák felállítását olyan feltételekhez kötik, amelyek teljesíthetetlenek. Okleveles zsidó tanítókat kívánják az iskolák élére, de hogyan legyenek okleveles tanítóink, ha nem állíthatunk fel tanítóképezdét. A zsidó gyermekek így meg vannak fosztva a saját kulturájukban való neveltségük lehetőségétől.

Hanes professzor többségi képviselő: Nekem is több, igen tehetséges zsidó tanítványom volt. Senkit sem lehet akadályozni abban, hogy román kultúrában nevelkedjék.

Landau: nem arról szölok, akik román iskolákban akarnak tanulni, hanem azokról, akik ragaszkodnak saját népi mivoltukhoz.

Barulea galaci képviselő: De hiszen önök románok!

Landau: Mi nem román nemzetiségiek, hanem zsidók vagyunk.

Dr. Fischer József: Önnek is el kell ismernie Hanes professzor ur, hogy mindenki olyan nyelven tanul, amilyenek akar.

Pop-Csicsó István: Nem engedélyezhetek vitát ebben a kérdésben. Romániában mindenki szabadon rendelkezik saját maga fölött.

Landau: Lehetnek olyanok, akik nem osztják a mi véleményünket ebben a

A héber idegen nyelv a zsidó iskolában

Elmondja ezután az interpelláló, hogy a héber nyelvet a közoktatásügyi minisztérium idegen nyelvnek deklarálta még a héber iskolában is és ennek megfelelően redukálta a héber nyelvórák számát. Beszédének konklúziójaként kéri, hogy a zsidó elemi népis-

D. R. Ioanitescu interpellál az autonómjövendékek statutumainak ügyében, amelyek elkészítése késik és kéri, hogy a miniszter ismertesse a kamara előtt a jövendéki tisztviselők fizetési és előléptetési, valamint nyugdíjazási normáit. A CFR, posta és hajózási autonóm testületek tisztviselői között nagy az izgatottság, mert bizonytalanok a holnapi nap miatt.

Ioanitescu ezután kéri az elnököt, közölje, milyen törvényeket fognak ebben az ülésszakban elintézni, hogy azokat a képviselők tanulmányozhassák.

meg is fogja valósítani, mielőst a megfelelő anyagi eszközök birtokában lesz. Szót fogad Jorgának és nem fogja meg büntetni Samureas professzort, de tudni fogja kötelességét.

Landau nagy interpellációja

Ezután **Landau** kisenevi zsidó képviselő fejtette ki interpellációját a zsidó kisebbségi oktatás sérelmei ügyében. Elmondja, hogy március 4-én már a parlament elé tárta nagyvadásokban a zsidó iskolák sérelmeit, a közoktatásügyi miniszter azonban minden ígérete ellenére sem orvosolta azokat. Ha a miniszter adott is megfelelő rendelkezéseket, az alantas közegek megsemmisítették azt, vagy szabotálták annak végrehajtását. **Ferdinánd király** annak idején királyi dekrétummal szabályozta a beszarábi kisebbségi oktatást. Az uralkodó nagyon jól látta, hogy amennyiben a beszarábi kisebbségeknek nem adják meg a lehetőséget saját kulturájuk ápolására, úgy ezek vissza fognak térni az orosz kultúrához, amelyben felnevelkedtek. Anghelescu közoktatásügyi miniszter azonban megsemmisítette ezt a királyi dekrétumot.

kérdésben. Az azonban kétségtelen, hogy külön felekezett alkotunk és így jögnök volna ahhoz, hogy saját iskoláinkban neveltsük gyermekeinket. Ebben azonban megakadályoznak bennünket.

Landau elmond egy esetet, amely élénk fényt vet arra, hogyan viselkednek a hatósági közegek a zsidó iskolákkal szemben. Egy beszarábi községben a csendőrörmester szó nélkül bezárt egy zsidó népiskolát. Erről a ténykedéséről jelentést küldött a belügyminisztériumnak, amelyben többek között a következőket írja:

„Megállapítottam, hogy az iskolában héber nyelven beszélnek és gesztikulálnak. Bizonyára államellenes dolgokról volt szó, amit azonban én nem értettem meg, minthogy nem értek héberül.”

A csendőrörmester jelentése alapján az iskola fenntartóit öt-ötezer lej pénzbüntetésre ítélték. A kisenevi tábla ezután megsemmisítette ezt a büntetést. Odobesti községben megbüntették azokat a szülőket, akik zsidó iskolába küldték gyermekeiket. **Landau** ezután a vizsgáztatás körüli sérelmekről beszélt.

— Nem elég, hogy magunknak kell iskoláinkat fenntartani, de a vizsgáztatásért külön is horribilis illetékeket kell a zsidó gyermekeknek fizetni. Az a zsidóság, ebből körülbelül egy millió egyetlen szesszió alatt 980 ezer lejt fizetnek be a beszarábi zsidó gyermekek vizsgadíj címén.

kolákat mentsek fel az illetékek fizetése alól. Kéri, hogy a héber tankönyvek engedélyezése ezután illetékesek és hozzáértők által történjék és ne fordulhasson elő az, ami a multban megtörtént, hogy nem engedélyezték egy hébernyelvű számtankönyv használatát,

sák. **Pop-Csicsó** válaszul kijelenti, hogy előbb az egészségügyi, ezután a biztosító társaságokról szóló, majd az energiatörvény kerül napirendre és lehetséges, hogy a pénzügyminisztérium szervezetéről szóló törvényjavaslatot is elintézik.

Mirescu szocialista megismétli kérdéseit egy legfőbb munkaügyi tanács létesítése tárgyában, hogy a munkásság képviselőit nyerjen a szenátusban is.

A régenség nyugdíja

Ezután áttértek a napirendre és folytatták az egészségügyi törvényjavaslat vitáját.

Bulian és **Topescu** helyeslik a javaslatot, amely igen nagy haladást jelent. **Gherman** szocialista szerint nem elég a jó törvény, megfelelő anyagi eszközöket is kell igénybevenni azok alkalmazásához.

Tonecsu törvényjavaslatot nyújt be, amely szerint **Miron Christea** és **Sărăteanu** régenseknek havi 120.000 lej nyugdíjat szavaznak meg életfogytiglan. A kamara kimondja a sürgősséget.

A külügyminisztériumban ma aláírták a román-német ideiglenes gazdasági szerződést, amely december 31-ig szóló érvénnyel a minimális vámtarifák és a legnagyobb kedvezmény elvét kölcsönösen biztosítja. Az egyezmény nem tartalmaz semmiféle diszpozíciót a gabonavásárlásra vonatkozólag.

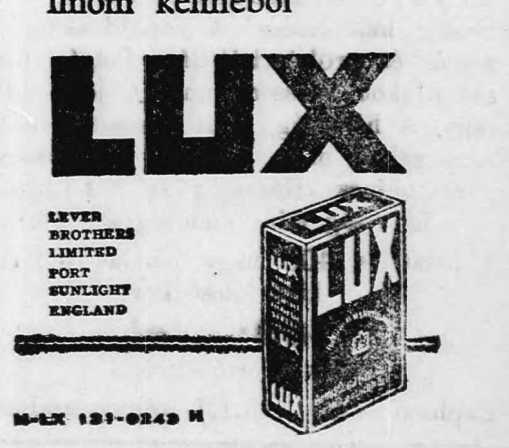
mert az egyik ábra nem nyerte meg az inspektor tetszését. Kéri annak a rendelkezésnek a megsemmisítését, amely megtiltja, hogy valaki román iskolából zsidó iskolába átlépjen. Hiszen a román nemzetnek sem lehet a célja az, hogy erőszakosan asszimiláljon. Kéri, hogy a kisebbségek számára juttatott államsegély elosztása igazságos alapon történjék. Felemlíti, hogy a 25 millió lejes államsegélyből a görögkatolikus egyház nyolcmilliót kapott. A zsidóság 600 millió lejt költ el évenként iskoláinak fenntartására, meg kell, hogy engedjék tehát a zsidóságnak azt, hogy saját nyelvén és saját kulturájában nevelje gyermekeit.

Costachescu válasza

Az interpellációra **Costachescu** közoktatásügyi miniszter válaszol. Elismeri, hogy **Landau** számos olyan kérdést tárt a kamara elé, amelyek jogosak és amelyeket teljesíteni kell. Ezzel szemben voltak **Landannak** olyan állításai is, amelyek nem felelnek meg a valóságnak. A Zsidó Parlamenti Klub tagjaival folytatott tárgyalásaim során — mondotta **Costachescu** — mindig az igazságosság és egyenlő elbánás alapjára helyezkedtem, amit **Landau** is mindannyiszor elismert. Elhatároztuk, hogy **Kisenevben** zsidó tanítóképezdét állítunk fel és ez meg is fog történni. A magániskolák felállítását azért kötfi-

Gyönyörűség saját holmiját LUXAL mosni mert ezáltal gyönyörű eredményt ér el. A finom kelmék újra vizsza kapják eredeti formájukat és színüket. A LUX fehér habja feloldja és gyorsan eltávolít mindenféle szennyet és peccsétet a finom kelméből

tük feltételekhez, mert nem akarjuk, hogy nyakra-főre diplomagyarak létesüljenek. Ha kiküldjük tanárainkat a zsidó iskolák vizsgáira, úgy meg kell őket fizetni ezért. Nem kívánhatjuk tőlük, hogy ingyen dolgozzanak.

Landau: Ha az állam ellenőrzést akar gyakorolni az iskolák felett, úgy fizesse meg az ellenőrző közegeket.

Costachescu: A zsidó lakosság minden nyomorúsága ellenére is igen jól áll az oktatás terén. Hány százaléka a zsidó gyermekeknek nem látogat iskolát?

Egy hang a többségből: Zéró százalék.

„Nem lehet alkalmazni a törvényeket”

Costachescu: Szeretném, ha a román parasztság az oktatás terén olyan színvonalra emelkedne, mint a zsidóság. Képzelnék csak el, mi volna, ha a többségi képviselők napokon keresztül a román nép oktatási hiányosságairól beszélnek. Vannak olyan kívánások, amelyeknek teljesítése meghaladja erőnket. Mit tehetünk mi arról, ha olyan törvényeink vannak, amelyeket nem lehet végrehajtani. Egyedül a középiskolai oktatásról szóló törvények teljes végrehajtása 800-900 millió lejt kívánna meg. A héber nyelvet azért deklaráltuk idegen nyelvnek, mert nem lehet az elemi iskolás gyermekeknek egyszerre két-három nyelvet tömni. Nem állíthatunk fel kisebbségi iskolákat, csak ott, ahol megfelelő számú kisebbségi lakosság van jelen. Ahol ez nem volna lehetséges, ott az állami iskolák mellett kisebbségi szekciókat fogunk felállítani.

Ami a zsidó tanulóknak más kisebbségi iskolákba való beiratkozását illeti, — mondotta Costachescu — én a legteljesebb egyéni szabadság híve vagyok. Mindenki oda iratkozhatik be, ahová akar. Senkit sem akarok elmozdítani. Aki zsidó akar lenni, legyen zsidó, aki magyar akar lenni, legyen magyar. Ezen a téren nem akarjuk az elmozdítás elhibázott politikáját folytatni. A Maniu-kormány az igazságosság politikáját akarja folytatni a kisebbségekkel szemben, ettől a politikától semmilyen körülmények között nem fog eltérni. A sérelmeket azonban csakis a lehetőségek keretein belül tudjuk orvosolni. Lehetetlen nekünk tőlünk a kisebbségek.

Az interpellációk elhangzása után a Pompiliu Ionitescu és Andrei professor kinevezésével megüresedett alelnöki helyekre ejtették meg a választást. A választás meglehetősen komolytalan atmoszférában folyt le, különösen azért, mert szokatlanul nagyszámu önjelölt jelentkezett az alelnöki méltóságokért. Így többek között jelöltették magukat Duceag ukrán és Ceausoglu lupista képviselők is. A választás során a következők nyertek el több szavazatot: Perieteanu 65, Capatineanu 53, Serban Mihail 52, Rautu 46, Toncescu 45 és dr. Hatiegan Emil professor 55.

Miután egyik jelölt sem nyerte el a szavazatok abszolút többségét, a választást megismétlik.

— Ha a CFR nem fizeti a vizdíjat. Bukarestből jelentik: A CFR a bukaresti primáriának jelentékeny vizdíj-tartozik és miután azt nem fizette ki, a primária ma reggel elzáratta a vasúti állomást és valamennyi CFR épület vizszolgáltatását. Félnap tárgyalások után, amelynek során sürgős intervenciók történtek, a városi tanács megnyitatta a vízvezetékét a vasúti számára.

Ahuszadik század házaséletének válságai

Gr. Herman Keyserling
Könyv a házasságról

Biztos útmutató mindenki számára a házasság mai válságában

MUTATÓ A TARTALOMBÓL: A házasság keletkezése. A rangházasság. Házasság és proletarizálódás. Polgári házasság (Jakob Wassermann). A jövő házassága. A házasság, mint közösségi feladat. A szerelem mint művészet. A házasság mint bilincs. Házasság és önfeladás. A házasság mint szentség stb. stb.

A hatalmas 400 nagy oldalas mű rendkívül olcsó ára

109.— lei és portóköltsége

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

Károly király a közsabadságok tiszteletbentartását követeli

Nem engedélyez represszáliákat az öt támadó külföldi lapok ellen

Bucaresti—Bukarest, június 19. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Azok a politikusok, akik az elmúlt napokban audiencián jelentek meg Károly király őfelsége előtt, beszámoltak neki arról a fogadtatásról, amelyben a kül- és belöldi sajtó a király trónralépését részesítették. Az összes jelentős külföldi sajtóorgániumok meleg hangon emlékeztek meg Károly király trónralépéséről, csupán a londoni Telegraphic és a párizsi Gringoire című hetilap irtak kedvezőtlen hangon erről az eseményről. A politikusok megkérdezték Károly királyt, hogy milyen intézkedéseket kíván foganatosítani ezekkel a lapokkal szemben. Károly király erre a kérdésre a következőket válaszolta:

— Nem engedélyezek semmilyen megszorító rendelkezést semmilyen

lappal szemben. Mindenki azt írhat, amit akar és úgy, ahogyan akar, a fennálló törvények keretein belül. El- lene vagyok a lapelkobzásoknak. Ne felejtsek el, hogy Franciaországból jö- vők, ahol a közsabadságok a valóság- ban is léteznek.

A király ezután a gyülekezési sza- badság mellett tört lándzsát. Bármilyen csoportnak jogában áll az utcákon fel- vonulni, akár a királyi palota elé is jöhetnek, sőt bejöhettek a királyi pa- lota udvarára is. Incidensek, botrányok provokálása azonban senkinek sincs megengedve, mint ahogy nincsenek megengedve az ablaktörések sem. Ha- tározottan ellenzem azonban azt, hogy akár a katonaságot, akár a csendőrsé- get politikai megnyilatkozások elfojtá- sára bevonják.

„Angliában csak a hülyék antiszemiták”

— mondja lord Castleross, aki mélyen elítéli az amerikai antiszemizmust

London, június 19. Az angol főváros arisztokrata körében sokat beszélnek most lord Castleross cikkeiről. A lord aki egyike a legbefolyásosabb és leg- gazdagabb angol főuraknak, a zsidó kérdéssről irt különböző folyóiratok- ba cikkeket. A cikkek önmagukban nem világítanak rá a zsidó-kérdés lé- nyegére, ellenben szemléltetően mutat- ják, hogy az angol arisztokrácia ho- gyan nézi a zsidó problémát.

Ha zsidó lennék...

Ha zsidó lennék — mondja lord Castleross — csakis Amerikába men- nek pénzt keresni barátok és rokonok közé. De ha a pénzzel élni akarnék, akkor visszajönnék Angliába, ahol csak a hülyék antiszemiták.

Ez a néhány mondat felöleli lord Castleross álláspontját a zsidó-kérdés- sel és az antiszemizmussal szemben. Természetesen ez a megállapítás csak az angol-szász országokra vonatkozik, amelyeket lord Castleross számos vo- natkozásban alaposan ismer.

„Hol van jobb kilátásuk a zsidók- nak az érvényesülésre, — kérdi — Amerikában, vagy Angliában? Né- hány nappal ezelőtt beszéltem egy gazdag amerikaival, aki sokat utazott és ismeretes jó megfigyeléseiről. Ez az ember azt mondja, hogy nem bírja el honfitársainak a zsidókkal szemben tanusított magatartását. Én, aki szin- tén sokat jártam Amerikában, azt mon-

dom, hogy ennek az embernek igaza van. Elvégre a zsidók Newyork lakos- ságának legérdekesebb és merem állí- tani, legértékesebb elemei és ha a ke- resztények továbbra is úgy viselked- nek velük, mint most, bizonyos, hogy a zsidók külön fognak szervezkedni politikailag is, amire eddig nem gon- doltak. Ne feledjük el, Newyorkban az Egyesült Államok hárommillió zsi- dója közül 1 millió 600 ezer él a fő- városban. A keresztények távol tart- ják magukat tőlük, elkülönödnék. Ezt a rezerváltságot nem vagyok hajlandó elismerni. Egy neves amerikai zsidó újságírótól megkérdeztem, vajjon szenved-e zsidó származása miatt? Eleinte nemzeti büszkeségében nem akarta elismerni, hogy zsidóságának hátrányos szerepe lenne társadalmi elhelyezkedésében, végül azonban a következő beismerő szavakat hallot- tam tőle:

Az amerikai antiszemizmus

A zsidók Amerikában bizonyos tár- sadalmi rétegében nem tudnak tehet- ségüknek és vagyonuknak megfelelő társadalmi pozíciót szerezni. Zsidó- nak nagyon nehéz bejutnia egy elő- kelő klubba, nagyon nehéz gyermekeit elhelyeznie disztिंगváltabb kollégium- mokban, sőt vannak hotelek, különö- sen az Egyesült Államok déli részén, ahol zsidó vendégeket egyszerűen nem is tűrnek.

Az igazság az — írja továbbá lord Castleross —, hogy zsidó ember elő- kelő newyorki klubnak éppoly nehe- zen lehet tagja, mint amilyen nehéz a keresztény milliomos számára, hogy elnyerje a tulvilági üdvösséget. Mont- realban más a helyzet. Itt szívesen látják a zsidókat a legdisztिंगváltabb klubban is, ellenben kizárják őket — a börtörről. Ha a montreali börszere valaki be akar jutni, akkor köteleznie kell magát arra, hogy nem vesz zsidó üzlettársat maga mellé. Sőt ostoba an- tiszemitizmusokban odáig mennek, hogy a tőzsde tagja zsidót nem is al- kalmazhat irodájában. Persze minden montreali városban azért számos elő- kelő zsidó él. Elvégre nem katasztró- fa, ha valaki nem a börszén keresi a vagyonát. A montreali zsidók egyik leghíresebbje volt a nemrégiben meg- halt Sir Mortimer Davis, egy nagyvonalú és kiváló emberbarát, aki évente nem kevesebb, mint 350 ezer dollárt adott különböző jótékonycélokra.

A keresztény egyetemek

Ami az egyetemeket illeti, bizony vannak főiskolák, ahol elméletben ugyan nem állítanak fel numerusz klauzuzst, de a gyakorlatban nagyon vigyáznak arra, hogy csak bizonyos százalékarányban juthassanak be zsi- dók az egyetemre. Számos esetben kü- lönös következményeit látjuk ennek a fonák rendelkezésnek. Katolikus egye- temek, mint amilyenek a harvardi és a yalei, szívesen látják a kitért zsidó ifjakat, akik irodalmi dolgozataikban száz, sőt többszázalékos keresztények- nek mutatkoznak. Hogy vannak pen- ziók és hotelek, amelyek nem tűrik a zsidót, abban a hoteltulajdonosok nem bűnösök. Az amerikai zsidóknak ugyanis az a szokásuk, hogy ahol lete- lepednek, oda letelepedik gyorsan min- den rokonságuk és bizony sokszor egész kicsi gettó alakul egy pénzió, vagy egy szálloda lakás körül. Ez nem lenne baj, de rendszerint az történik, hogy egy-kettő a letelepedettek közül ozo- nyos tekintetben szemléli vagy vagyon- i téren pozíciót tudott magának szerezni, míg a többiek vissza vannak maradva. Ezek miatt pedig az előkelő amerikaiak elmaradoznak a pénziókból, vagy hote- lekből.

Amerikai nagy zsidók

Mi Angliában az ilyen elkülönítést, vagy bojkottot üldözésnek tekintjük és semmiel sem találjuk igazoltnak. Az a véleményem, hogy az amerikai zsi- dók a pénzügyi világban nem foglalnak el vezető szerepet. Morganék nem zsi- dók, elődeik sem voltak azok. Az ame- rikai zsidók vezetőserepet főleg a szín- házi és filmvállalkozások körül visznek. A Schenk-fivérek és Zukor Adolf igaz- gán nagy teljesítményekre tekinthetnek vissza. Azt mondják, a Schubert-test- vérek is zsidók, akik nem annyira a jól megválasztott szindarabjaikon gaz- dagodtak meg, mint inkább színházi építkezéseiken. Nagyon érdekesnek tar- tom, hogy számos büszke és régi ame- rikai család gazdagságát és családfáját kicsiny házalókra vezeti vissza, akik száz évvel ezelőtt európai otthonukban történt üldözések elől menekültek az óceán tulsó oldalára.

Hogy én magam milyen szempontot képviselek a zsidókérdéssel szemben? A válasz nagyon egyszerű, de tudom, hogy sok ember számára érthetetlen. En azt mondom, hogy soha nem érek szimpá- tiát valaki iránt, mert zsidó, de nem is érek emiatt ellenszenvet iránta. Meg- esedáram a zsidókat és nem félek a konkurencijuktól. Ha zsidó lennék, Amerikában dolgoznék, hogy pénzt sze- rezzek, de visszajönnék Angliába élni és itt költeném el a pénzemet. Hiszen okos és dolgos emberek számára Ang- liában is van térreum az előbbreju- tashoz. Nagyon sajnálom és nagyon nyugtalanít, hogy zsidók, akik a világ kataklizmás helyeiről eljönnek, által- ban Newyork felé gravitálnak. Ötven évvel ezelőtt még Londonba vándorol- tak. Nem azért kívánom őket ide, mert különösen vendégszerető vagyok, hanem mert tudom, hogy a zsidó faj ösztön- szerűen a gazdagság centruma felé vonzódik és szeretném Londont is ilyen centrumnak látni.

— A Haggibbor boxolók figyelmébe. A Haggibbor boxszakosztálya a KKASE-val karöltve egy nagyszabású boxversenyt rendez 1930 június 28-án a sétatéri kioszkban. Ezért felkéri a ve- zetőség a boxszakosztály tagjait, hogy szombaton este 8 órakor minél nagyobb számban a református kollégium tor- natermében megjelenni sziveskedjenek.

lényeg

Párizs, június 19. Beavatott körökben szerezte, hogy ang- meg vannak győz- videsen a kisanan különösen Románi viszonyában igen be. Az engesztelék

tárgy

Chamberla

London, június 19. 22 óra hosszat tartó fél egykor ért vég- tamu ülésen a kö- össze két és fél szá- Az ülés befejezte- ülés kezdődött, an- volt külügyminisz- a kormány munka- ját, melyet koncepc- dás jellemez. Felsz

maros

A karlista liber hódoló távirat

Tárgu-Mures—Mo 19. (Az Uj Kelet) az ellentétek, amely- ban a Károly kirá- gatartás ügyében talmas botrányban marosvásárhelyi t- ülésen. Tegnap dé- ált össze Marosvás- párt marostordame- dan Duica kolozsv- tagozati elnök elnö- tárgyszerozatán a v- vaslata szerepelt, h- lának menesszenek- amelyben a marost- máról biztosítja a- rést és szolidaritást- aktusban. A hangu- volt, mert a gyűlés- rális pártnak száma- akciójával szimpat

Angliában k

A jug Magyar

(Szabadka, juniu tudósítójától). Ré az Uj Kelet arról, dunabánsági része- gok és sáskák vesze- el. A férgék elleni- ságok intervenció- munkaszüneten se- annál is inkább, m- Bánság déli részét- tartanak, hogy röv

Bethlen londoni utja után, lényegesen javulni fog Magyarország és Románia viszonya

Párizs, június 19. A Temps londoni beavatott köréből azt az értesülést szerezte, hogy angol politikai körökben meg vannak győződve arról, hogy rövidesen a kisantant és Magyarország s különösen Románia és Magyarország viszonyában igen jelentős javulás áll be. Az engesztelékenység bevezetőjének

tartják Londonban azt a kimagasló jelentőségű tény, hogy Titulescu megjelent a londoni magyar követség esztélyén.

London, június 19. Bethlen magyar miniszterelnök felesége kíséretében ma Ascottba utazott, ahol Zichy-Rubido

londoni magyar követ és feleségével együtt a királyi pár vendégei voltak villásreggelin. Az uralkodópáron kívül ott volt Mary hercegnő és a connoughti herceg is. A magyar miniszterelnök felesége a királyi balján ült és Bethlen Mary hercegnőt vezette asztalhoz.

Huszonkét órás ülésen tárgyalta az angol alsóház a költségvetést

Chamberlain a kormány munkanélküliségi politikáját kritizálta. Lloyd George elfogadta Macdonald meghívását a munkaügyi bizottságba

London, június 19. Az alsóház ülése 22 óra hosszat tartott s csak ma délben fél egykor ért véget. A hosszú időtartamu ülésen a költségvetésnek mindössze két és fél szakaszt tárgyaltak le. Az ülés befejezte után két órával új ülés kezdődött, amelyen Chamberlain volt külügyminiszter kritikával illette a kormány munkanélküliségi politikáját, melyet koncepeitőlanság és kapkodás jellemez. Felszólította a volt kül-

ügyminiszter a kormányt arra is, hogy tegyen nyilatkozatot a törvényhozás előtt a Lloyd George-zsal folytatott kooperációs tárgyalásokról.

Macdonald válaszában bejelentette, hogy a munkanélküliség ügyét jelenleg társasági bizottság irányítja s meghívta a parlamenti ellenzéket is a bizottsági munkában való részvételre, hogy a munkanélküliség enyhítésére hivatott legsürgősebb törvényhozási

rendszabályokat meghozhassák. Macdonald hangoztatta, hogy a kormány a teljes felelősséget azután is viselni fogja, ha az ellenzék vezetői hajlandóknak nyilatkoznak a munkanélküliség problémájával foglalkozó bizottság munkájában való részvételre. Lloyd George volt a következő felszólaló, aki a bizottságba történt meghívást és a kormány feltételeit elfogadta.

Hatalmas botrány történt a marosvásárhelyi liberálisok gyűlésén a Károly-kérdés miatt

A karlista liberálisok megakadályozták a tagozati vezetőséget abban, hogy Bratianu vintilának hódoló táviratot küldjenek. Oltean Gábor szászrégeni liberális revolverrel kényszerítette a tagozati vezetőket, hogy eljenezenek Károly királynak.

Tárgu-Mures—Marosvásárhely, jun. 19. (Az Uj Kelet tudósítójától). Azok az ellentétek, amelyek a liberális pártban a Károly királlyal szembeni magatartás ügyében fennállanak, — hatalmas botrányban robbantak ki a part marosvásárhelyi tagozatának tegnapi ülésén. Tegnapi délután három órakor ült össze Marosvásárhelyen a liberális párt marostordamegyei tagozata. Bogdan Duica kolozsvári egyetemi tanár tagozati elnök elnökléte alatt. Az ülés tárgysorozatát a vezetőségnek az a javaslatára szerezte, hogy Bratianu Vintilának menesszenek üdvözlő táviratot, amelyben a marostordai tagozat bizalmáról biztosítja a liberális párt vezetését és szolidaritását vállal vele minden aktusban. A hangulat rendkívül feszült volt, mert a gyűlésen jelen volt a liberális pártnak számos Bratianu George akciójával szimpatizáló tagja is.

Az üdvözlő távirat szövegének betérjesztése után Oltean Gábor, a szászrégeni liberálisok egyik vezetője kért szót és követelte, hogy az indítvány feletti szavazás elrendelése előtt hallgassák meg a párt karlista tagjait is. E felett nagy vita indult meg, mert az elnök Bogdan Duica nem volt hajlandó Oltean prozódiumát magáéva tenni. Végül is azonban a terem hangulatának engedve, megadták a szót Bujor középiskolai tanárnak, aki lendületes beszédet tartott Károly király mellett.

— Akkor, amidőn a kisebbségek is osztoznak a nemzet egyhangú örömeiben Károly király visszatérése felett — fejezte be beszédét Bujor — mi sem tehetünk egyebet, minthogy azt kiáltjuk: Eljen II. Károly király!

A terem egyrésze lelkesen éljenzett, Bogdan Duica s az elnökség azonban siri esenddel fogadták Bujor felkiált-

tását.

Oltean Gábor erre revolvert rázott és azt az elnökségre szegezve odakiáltotta nekik:

— Nem halljátok, hogy Károly király öfelségét éltetik? Azonnal álljatok fel mert ha nem nyomban keresztüllökölök benneteket.

Az elnöki pódiumon nagy pánik keletkezett erre s a vezetőség tagjai sietve elhagyták a termet. Azután azonban a vezetőség tagjai aláírásokat gyűjtöttek a Bratianu Vintilának küldendő távirat számára. Oltean Gábor amidőn ezt észrevette, az uccán is előrántotta revolverét és így akadályozta meg az aláírások összegyűjtését. Közben éles szaváltások hangzottak el, amelyek több száz kíváncsi csődítettek össze Marosvásárhely főterén az egymással vezekedő liberálisok köré

Angliában külön rovarellenes hadjárat terveit dolgozza ki a földművelésügyi minisztérium

A jugoszláviai sáska- és hernyóvész Magyarország felé huzódik, amelynek déli részét már el is érte

A hatóságok a veszélyeztetett területeken felgyújtják a termést

(Szabadka, június 19. Az Uj Kelet tudósítójától). Részletesen beszámolt az Uj Kelet arról, hogy Jugoszlávia dunabánsági részét hernyók, szunyogok és sáskák veszedelmes serege lepté el. A férgek elleni hadjáratot a hatóságok intervenciójára a vasárnapi munkaszüneten sem hagyták abba, annál is inkább, mert a férgek már a Bánság déli részét is ellepték s attól tartanak, hogy rövidesen elérik a szá-

vai és drinai bánságokat is.

A veszélyeztetett területekről beérkezett táviratok szerint az irtási munkálatok előrehaladott állapotban vannak s a legtöbb helyen máris igen szép eredményeket értek el. Az irtási módszer azonban természetesen nem jár áldozatok nélkül. A megtámadott területeket, egész környékükkel együtt, felgyújtják és kiegétk. A károsodó gazdák természetesen emiatt hangosan

panaszkodnak, holott a hivatalos jelentések szerint a marokkói sáskák, mezei sáskák és fekete hernyók rendkívül falánkok, a termésből sokkal többet pusztítanak el, mint amennyire táplálkozásukra szükségük van. Ezért feltétlenül szükséges a megtámadott területeket felégetni, mert ezeken a területeken a férgek amugyis mindent megsemmisítenének s ha el nem égetik őket, tovább vonulnának a többi, még

Önnek óvnia kell a gyomrát

Önnek mindig arra kell gondolnia, hogy a gyomrának szüntelenül emészteni kell. — Alig, hogy étkezés után a gyomra befejezte volna az emésztést, Ön megint eszik és ha fűszeres, vagy nehezen emészthető ételeket evett, a gyomor már nem bírja az emésztés munkáját elvégezni és savtúltengés fog fel lépni. Gyomorégést, görcsöket érez, az emésztőszervek érzékeny és finom nyálkahártyái gyulladtak lesznek és a fájdalmak minden étkezés után erősebben lépnek fel. Ezek a zavarok majdnem minden esetben elkerülhetők, ha az első fájdalom alkalmával

Magnesium Perhydrol Merck

vesz be. Ez a gyógyszer semlegesíti a felesleges gyomorsavat.

A Magnesium Perhydrol Merck mindent kapható. A savanyu felbőgést, gyomorégést, a gyenge emésztéssel kapcsolatos rosszulletet és panaszokat megszünteti.

el nem lepett földekre.

A jugoszláv földművelésügyi minisztérium egyébként ötszáz ezer dinárt irányzott elő a férgek irtásainak költségeire. Felmerült a súlyosan károsult gazdák kártalanításának kérdése is, amelyről azonban komoly formában nem lehet beszélni addig, amíg a kár teljes összegét meg nem állapítják. Valószínűnek tartják, hogy a kormány közben fog járni az irányban, hogy az agrárbank a károsult gazdálkodóknak olesó hiteleket nyújtson.

Az irtási akcióval kapcsolatban a bizottságok abban a meggyőződésben vannak, hogy Szabadka környékét egy hét alatt meg fogják tisztítani a sáskától és a hernyóktól. Annál pesszimistikusabb megítélésre ad okot a Petrovoszelo környékén végbement sáskajárás, amely néhány nap leforgása alatt közel háromszáz család természet pusztította el. Még szerencse, hogy a férgek legalább a gabonát nem támadták meg és csak a lóherét, répát, és kukoricát pusztították el.

Ujabb jelentések szerint Zombor környékén sincs nagyobb veszély, míg Zenta környékét katonai lángszóróval akarják megszabadítani a sáskától és a férgekől. A sáskaveszedelem most már nemcsak Jugoszláviára korlátozódik. A dunabánsági hivatal ugyanis táviratot kapott a belgrádi magyar követségtől, amelyben hivatalosan közölte, hogy a délmagyarországi községek határában is megjelentek a sáskák, fekete hernyók és egyéb rovarok. A belgrádi magyar követség arra kérte a báni hivatalt, hogy bocsassa rendelkezésére azokat a tapasztalatokat, a melyeket a Bánságban megjelent férgek irtása során szereztek. A báni hivatal a legfontosabb tudnivalókat telefonon közölte a magyar követséggel, míg az írásba foglalt utasításokat pár nap múlva juttatják el a magyar követséghez.

Nem érdektelen a sáskaveszedelemmel és az egész világon dúló hernyóvesszel kapcsolatban az a londoni jelentés is, mely szerint az angol földművelésügyi minisztériumban most dolgozzák ki a birodalom rovarellenes hadjáratának terveit. Angol sakkörökben feltétlenül szükségesnek tartják a legnagyobb állami áldozatkészséget, mert a birodalomban évente óriási összeget tesznek ki a rovarkárok. Hangoztatják, hogy példát kell venni az Egyesült Államoktól, amely évente több mint kétfélmillió font sterlinget költ a védekezés céljaira.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemese erdelyi és bányászati zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12.
Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Minden ember fontos

Valamelyik nagy hadvezér állapította meg emlékirataiban, hogy a háborút sohasem a generális nyeri meg, vagy veszté el, hanem a közkatona. Akarmilyen zseni és lángész is a hadvezér, nem tudja a győzelmet kivívni, ha künn a fronton nincsen mindenki a helyén. Sokszor azon fordul meg a küzdelem sorsa, hogy egyetlen közkatona hogyan hajította végre a kapott parancsot, lelkiismerettel tette-e eleget a kötelességének. A front egy hosszú emberláncolat és ha csak egyetlen szem is kiesik belőle, katasztrófa is lehet az egész hadseregére.

Ezek a megállapítások százaszorosán igazak a mi esetünkben. A zsidó népi örösi harcot folytat egy emberibb jövőért, az életért. Most folyik a döntő ütközet. Jaj annak a hadseregnek, a mely a döntő csata előestéjén nem várja zárt sorokban, fegyelmelgetten az ütközet kezdetét. A mi hadvonalunk a sékelfizetők tábora. Ha megfelelő számban, zárt sorokban tudjuk felvonultatni csapatainkat, győzni fogunk. De ha csak egyetlen ember, csak egyetlen közlegény is elmarad, kétségessé válhat a győzelem, mert hátha éppen azon a ponton fordul meg az ütközet sorsa, ahol az az egy ember hiányzik. És ki merné vállalni a felelősséget saját lelkiismerete előtt, a zsidó nép 2000 éves szenvedései előtt, a világ és az Isten ítélőszéke előtt, hogy azért vesztettük el ezt a harcot, mert ő nem volt ott a helyén?

Minden egyes ember fontos! Minden egyes új sékel fontos és eldönthető a küzdelem sorsát. Tehát: mindenkit újra és újra fel kell szólítani, hogy álljon be a sorba, váltsa meg a sékelt. Hátha éppen ezzel az egy sékellel billentjük a mi javunkra a harcot?... Amelyben életéről-haláláról van szó. Egy egész nép, a mi szerencsétlen, sokat szenvedett és megváltásra váró zsidó népünk életéről, vagy haláláról.

Ez a mostani sékelakeió igazi jelentősége.

Ford minta-iskolát létesített, ahol kizárólag gyakorlati tárgyakat tanítanak

Henry Ford az elmúlt hetekben százmillió dolláros alapítványt tett egy olyan iskola felépítésére, amelyet ő maga „a jövő iskolájának” nevezett el. Ujságírók előtt így nyilatkozott az iskoláról:

— Addig gyártottam autót, — mondotta — amíg az a kívánságom támadt, hogy embereket fabrikáljak. Korunknak van egy jelszava és ez: standardizálni! Ezt akarom!

Ford ezután elmondotta, hogy a standardizált embert hogyan képzei. A standardizált ember köteles a legszigorúbban racionalizált kosztón élni. Elelme egy matematikai formula szerint történhetik. Nagyon egyszerűen kell öltözködniök és sokat kell tartózkodniök a levegőn.

Az első Ford-féle mintaiskola már meg is kezdte működését Detroitban. Az iskolába 12—17 éves korukban veszik fel a fiukat. Nem engedi, hogy az angolon kívül más nyelvet is tanítsanak, a fiuknak nem szabad irodalmat tanulniök, semmiféle művészetet nem sajátíthatnak el, sem történelmet. Ford szerint ugyanis teljesen fölösleges, hogy a mai generáció Napoleonnól többet tudjon, mint azt, hogy a világon volt. A gyermekek tanulják meg az élet művészetét, vagyis, hogy hogyan kell kedvezően vásárolni és drágán eladni. Tudniök kell, hogy lehet konzerválni az egészséget, hogyan kell fiatalnak maradni. Egyszóval az élet küzdelmei számára kell felvértezödni.

A Ford-iskolában nincsen tanterv és

nincsenek könyvek. Az egész iskola egyetlen hatalmas műhely, ahol minden pontosan funkcionál. A gyermekek nem fizetnek tandíjat, ezzel szemben a teljesítmények után, amiket az iskolában végeznek, napidíjat kapnak, amely arra szolgál, hogy lakásukat és ellátásukat belőle kiízzessék. A tanulókat arra a különös művészetre oktadják, hogy a napidíjukból minden: fedezzenek.

Ford azon a véleményen van, hogy ilyen körülmények között az ifjaknak a sportot nem kell külön gyakorolni. Igyekeznök kell a munka nagyrészt szabadban elvégezni, úgy, hogy az egymagában elég testmozgást okoz és fölöslegessé teszi a sportot. Nyers veteményt, kevés húst és sok tejet tartoznak

Szabad ég alatt! Szabad levegő! És napsütés!

És hozzá NIVEA-CRÉME

Ez egészséges bőrt ad és szépen barnított kinézést. Még beborult égnél is, mert szélnél és levegőnél is barnul a test. De száraznak kell testének lennie, hogy ha Ön a nap sugarainak közvetlenül kiteszi, azonban azelőtt jól Nivea-Crémmel bedörzsölni. Ön csökkenti ezáltal a fájdalmas napsütés veszélyét. Nivea Crém az egyedüli bőrcrém, amely Eucerint tartalmaz, és ezen alapul a hatása.

Dobozokban: Leti 16.-, 33.-, 72.- Tubusokban tiszta ónból: Leti 30.-, 45.-
Emil Ziegler, Braşov-Brasso, Vasut-uca 43

enni. Naponta csak egyszer szabad húst lenniök. Kávét, teát, csokoládét és dohányt nem szabad élvezniök, természet-

sen alkoholt sem. Ellene van továbbá az alkoholnak és a sónak. El van tiltva végül a nők látogatása az iskolában.

Moldenhauer pénzügyminiszter lemondásával újra kormányválság állott be Németországban

A helyzet kulcsa Hindenburg kezében van

Berlin, június 19. A birodalmi tanács tegnapi ülésében kedvezőtlen fogadtatásra találtak Moldenhauer dr. birodalmi pénzügyminiszter szanalási javaslatai. Ezért a birodalmi pénzügyminiszter előterjesztette Brüning kancellárnak lemondását és noha a minisztertanács egyhangulag lemondása visszavonására szólította fel, Moldenhauer megmaradt elhatározása mellett.

A reggeli lapok a kormányválság

lehetőségével kapcsolatban megállapítják, hogy a pénzügyminisztert a lemondásra pártja, a német néppárt szőlította fel. A kormánykoalíció pártjai ugyanis nem garantálják Moldenhauer pénzügyi programjának elfogadását s különösen a szükségadó ellen emelnek kifogást. A fixfizetésű tisztviselők százalékos szükségadója nagy elégedetlenséget váltana ki s a pártok ezért ta-

nusítanak a tervezettel szemben tartózkodó magatartást.

Brüning dr. birodalmi kancellár a birodalmi minisztertanács ülése és Moldenhauerrel folytatott megbeszélései után audienciára jelentkezett Hindenburg elnöknel s eladta Moldenhauer megmásíthatatlan visszavonulási számdékát. A helyzet megoldása most az elnök kezében van.

Ujabb háromnapos sztrájkot proklamáltak a palesztinai arabok

Anglia ellen irányul az újabb palesztinai zavarások éle

A tüntető arabok fel akarták gyujtani Jeruzsálemben a kormányzósági palotát. Egy angol őrmestert meggyilkoltak a lázongó arabok

Cluj-Kolozsvár, június 19. (Az Uj Kelet tudósítójától). Elsőnek jelentette az Uj Kelet, hogy kedden hajnalban a jeruzsálembi törvényszék börtönének udvarán felakasztották azt a három arab gyilkost, akiket a bíróság a hebroni mártírszakasokban való részvétel miatt ítélt halálra. Ismeretes, hogy a különböző palesztinai bíróságok a tavaly augusztusban zavarások ügyében több, mint tíz halálos ítéletet hoztak, amelyeknek nagyrészt életfogytiglani fegyházra változtatták át. A hebroni tömegmészárlásokban részes három arab főbűnösnek azonban nem kegyelmezett még. Az arab nacionalista körök már hetek óta heves agitációkat folytattak, amelyek célja az volt, hogy megakadályozzák a három arab tömeggyilkos kivégzését. A palesztinai főkormányzó azonban a londoni központi kormányval egyetértésben úgy határozott, hogy az ítéletet minden körülmények között végrehajtják, mert elrettentő példát kell statuálni hasonló bűnösök elkövetésére.

Előrelátható volt, hogy a három gyilkos kivégzését az arab nacionalisták újabb izgatására fogják kiaknázni. Az ítélet végrehajtásának napjára az arabok általános sztrájkot hirdettek. Kedden az összes arab üzletek zárva voltak egész Palesztinában és az arab iparvállalatok is szüneteltették a munkát. A nagyobb városokban tiltakozó gyűléseket tartottak, amelyeken a szónokok az angolok és zsidók ellen izgatták a lakosságot.

Erthető, hogy ilyen körülmények között a kedélyek nem nyugodtak meg, s az izgalom még csak fokozódott.

Jeruzsálemből érkezett jelentések szerint, az arabok újabb három napos sztrájkot proklamáltak a halálos ítéletek végrehajtása miatti tiltakozásul.

Jeruzsálemben örösi tömeg lepte el a kormányzósági palota előterét s több agitátor arra akarta bírni a

tömeget, hogy gyujtsák fel a palotát. Karhatalmat vezényeltek ki a tömeg ellen s hosszabb ideig tartott, míg a tüntetőket sikerült szétverni. Angolelles kifakadások miatt számos embert letartóztattak és foglyul ejtették a gyujtógatásra buzdító agitátorokat is. Van köztük több orosz kommunista.

Jaffában szintén voltak zavarások. Az arab tömegek megtámadták a rendőrséget és fenyegető magatartást tanúsítottak a zsidó lakossággal szemben.

Egy angol őrmestert rendcsinálás közben a tüntetők leszurtak.

Állapota a kórházban válságosra fordult. A karhatalom csak a legnagyobb nehézségek között állította helyre a rendet.

Palesztinában a legtöbb városban erős karhatalmi készültség biztosította a mai éjszaka rendjét. Összeítközésekről nem érkezett hír. A lakosság hangulata izgatott.

— **Avigdor Hameiry Szalontán és Váradon.** Avigdor Hameiry, a kiváló palesztinai héber író szombat este Szalontán, vasárnap d. e. 11 órákor pedig Váradon fog előadást tartani a palesztinai helyzetről. Az előadások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a két város zsidói között.

— **Óriási tengeri teknősbékát fogtak Franciaországban.** Párizsból jelentik: Donarnimesben óriási tengeri teknősbékát fogtak. A ritka állat hossza két méter és súlya 500 kilogramm.

— **Több száz alkalmazottat bocsát el a budapesti társadalombiztosító.** Budapestről jelentik: Az országos társadalombiztosító intézet több száz ideiglenes alkalmazottjának ma levelet kézbesítettek, melyben július elsejei hatállyal elbocsátják őket a szolgálatból.

— **A spanyol király Angliába utazik.** Madridból jelentik: A király holnap indul Párizson át Angliába. A rendkívüli minisztertanács tegnapi ülésén a tőzsdei üzletek megrendszabályozásával foglalkoztak.

— **Fuad király az egyiptomi pártok vezetőivel tárgyal.** Londonból jelentik: Kairóból jelentik, hogy Fuad egyiptomi király megkezdte tárgyalásait a pártok vezetőivel a kormányválság megoldása érdekében.

— **Kedvező fordulat a német-román tárgyalásokban?** Bukarestből jelentik: A német-román kereskedelmi és gazdasági tárgyalások fordulóponthoz jutottak és értesülésünk szerint még a mai napon kedvező eredménnyel be is fejeződnek, úgy, hogy ma meg is történik a prelimináris szerződés aláírása.

— **Ileana hercegnő meglátogatja Károlyt.** Bukarestből jelentik: Ileana hercegnő ma, vagy holnap Bukarestbe érkezik Károly király meglátogatására.

— **Bogos — Bessarabia tartományi igazgatója.** Bukarestből jelentik: A parlamenti ülésszak befejeztével Pau Halippát felmentik a besszarabiai tartományi igazgatóság ideiglenes vezetéséről és Bogos képviselőt fogják véglegesen kinevezni erre a pozícióra.

— **Elítélték Dinu Bratianut.** Bukarestből jelentik: A musceli törvényszék Dinu Bratianut 5000 lej kártérítésre és 2000 lej pénzbírságra ítélte, egy a musceli liberális pártlapban egy lelkész terhére elkövetett rágalmazás miatt.

— **Paleologu lett az igazságügyi államtitkár.** Bukarestből jelentik: Cadere Victor helyébe, akit szigorúan vezérigazgatónak neveztek ki, Paleologu tutovai képviselőt nevezte ki az igazságügyminisztérium alminiszteri államtitkárává. Az így megüresedő tutovai mandátumot, hír szerint átengedik Bratianu György pártjának.

— **Emelkednek az állami bevételek.** Bukarestből jelentik: Az állampénztár májusi bevételei 2 millárd 779 milliót tettek ki, ami 129 millióval több, mint az elmúlt év ugyanezen hónapjában. Az aprilisi külkereskedelmi mérleg igen kedvező, amennyiben kivételülünk e hónapban 466 millióval volt nagyobb a behozatalnál.

— **Megmentett hajó utasait.** La yorki jelentés szerint hajót, amely tegnap a newyorki kikötő sziklazátonyra futott megmenteni yorki kikötőbe.

— **A mérges golyó épülő olasz jelentik:** Avellino délután a Monte építése közben történt munkások elövigyázatlanság miatt, a tárnál szerencsétlenül nem tudták megmunkás meghalt tünetekkel kórházba szállítani.

— **Tömeges kiállítások** Párizsból jelentik: tömeges kivégzés Saigonban kedden a nacionalista róság ítélt halált együtt. A 26 halvegezték ki.

— **Bolivia több tört ki.** Newyorki hírek szerint a véres forradalom kövök több halálra folytatnak a kormány város a felkelés vezére volt követési de Janeiroban szolgálatot.

— **A newyorki nem mutat szilárd** jelentik: Newyorki tőzsde még mindig irányzatot. Gazdasági olajértékek tovább számolni.

— **Társaskörök** dékhoz. A kolozsvári szakszervezet vasárnap egy nappal a tordai környékbeli területekre. Rékint oda és visszakülön bérelt autók foglaltatik. Étekdik saját részport vezetője Hden tisztviselőt mazottat, azok mint vendégeket port. Indulás után magánalkalmazott szervezeti helyiségekben lehet óráig a szervezés részvételi díj is vehetnek részt, tették magukat.

— **Felhívás a iskolai tanítókból** tanító kongresszus tömeges évvégi meg, hogy az évben megkeresés vétele külön is szines szükség, és nyomorúság buzdító ok arra, minden tanító alább is hogy a ve legyen; elég munkásokhoz öszintén felemel mint kulturum honpolgárok. mint egy ember legfőbb kormán azokból az előny lami kartársaink bennünket a has megilletnek. Ily díjintézetbe való kiégészítő állams állami fizetés megszűnés és vital seket, amelyek iskolának közös lémai, hogy foktessék és tökéle hessünk iskolai bizottság minden utazó kartársak sal is elláttassak hogy a megjelen be, hogy mikor vábba, hogy meg hozzanak maguk megbízóknak kongresszus hely ga diszterme (C) Kezdeté délelőt meleg üdvözlésse isk. igazgató-tan

És napsütés!

CRÉME

ott kinézést. Még be- is barnul a test. De On a nap sugarainak Nivea-Crémnel bedör- napsütés veszélyét. y Euceritet tartalmaz.

szia onból. Lek 30,-, 45,- ut-uca 43

ene van továbbá az k. El van tiltva vé- az iskolában.

Öndásá-

e

tel szemben tartó-

almi kancellár a anács ülése és Mol- ott megbeszélései lentkezett Hinden- adta Moldenhauer szavonulási szám- egoldása most az

esztinai

otát.

sák fel a palotát tek ki a tömeg el- artott, míg a tün- erni. Angolelles- mos embert letar- ejtették a gnyjto- atorokat is. Van munista.

oltak zavargások- tímádtak a rend- magatartást tann- aggal szemben.

rt rendesinálás k leszurak.

n válságosra for- sak a legnagyobb totta helyre a ren-

bb városban erős- biztosította a ma- itközésekről nem ág hangulata iz-

ratianut. Buka- seeli törvényszék- ej kártérítésre és télte, egy a mus- n egy lelkes ter- házás miatt.

ionaszgügyi ál- ol jelentik: Ca- kit szigorúan-ve- nek ki. Paleologu- ezek ki az igaz- alminiszteri ál- megüresedő tute- gerint átengedik- anak.

lami bevétel- Az állampénz- mililárd 779 mil- millióval több. anezen hónapja- reskedelmi mér- nyiben kivite- illióval volt na-

Megmentették a zátonyra futott hajó utasait. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint azt az utasszállító hajót, amely tegnap hajnalban a ködben a newyorki kikötő előtt 350 utassal sziklazátonyra futott és felborult, sikerült megmenteni és bevontatni a newyorki kikötőbe.

A mérges gáz hat munkást megölt egy épülő olasz alagutban. Nápolyból jelentik: Avellino tartományban kedden délután a Monte Marini új alagútjának építése közben mérges gázok elkábitoták a munkásokat. Miután a munkások elővigyázatosságból lámpa nélkül dolgoztak, a tárnában koromsötét volt s a szerencsétlen munkások hamarjában nem tudták megtalálni a kijáratot. Hat munkás meghalt, hetet súlyos mérgezési tünetekkel kórházba kellett szállítani.

Tömeges kivégzések Indokínában. Párizsból jelentik: Indokínából újabb tömeges kivégzésekről érkeznek hírek. Saigonban kedden kivégeztek 13 indokínai nacionalistát, akiket a hanoi hadbírórság ítél halálra 26 más felkelővel együtt. A 26 haláraiteltet a múlt héten végezték ki.

Bolivia több városában forradalom tört ki. Newyorkból jelentik: Lapjelentések szerint Bolivia több városában véres forradalom tört ki. Az összeesküvők több helyen barrikádharcokat folytattak a kormány csapatokkal. Néhány város a felkelők kezén van. A felkelés vezére Roberto Rosa, a bolíviai volt követési titkár, aki ezelőtt Rio de Janeiróban teljesített a követségénél szolgálatot.

A newyorki tőzsde még mindig nem mutat szilárd irányzatot. Berlinből jelentik: Newyorki jelentés szerint a tőzsde még mindig nem mutat szilárd irányzatot. Gazdasági körökben a kölajártekék további áresésével kezdenek számolni.

Társaskirándulás a tordai hasadékhöz. A kolozsvári magánalkalmazottak szakszervezete folyó hó 22-én, vasárnap egynapos kirándulást rendez a tordai hasadékhöz és a tordai környékbeli természeti szépségek megtekintésére. Részvételi díj személyenként oda és vissza 100 lej, amelyben a külön bérelt autóbussz viteldija is befoglalatik. Etelről mindenki gondoskodik saját részére. A kiránduló csoport vezetője Hollitzer Károly. Minden tisztviselőt, tisztviselőnt, alkalmazottat, azok hozzátartozóit, valamint vendégeket szívesen lát a csoport. Indulás reggel pont 6 órakor a magánalkalmazottak Farkas ucai szervezeti helyiségéből. Részvételre jelentkezni lehet szombaton d. u. 6 óráig a szervezet irodájában, ahol a részvételi díj is kifizetendő. Csak azok vehetnek részt, akik előjegyzésbe vették magukat.

Felhívás a kisebbségi felekezeti iskolai tanítókhöz. Közeledik július 2-a, tanítói kongresszusunk nagy napja. A tömeges évvégi tennivaló nem engedi meg, hogy az egyes köröket külön levélben megkeressük és a tömeges részvételre külön is buzdítsuk. Erre azért sincs szükség, mert közös szükségünk és nyomorúságunk terhe éppen elég buzdító ok arra, hogy a kongresszuson minden tanító megjelenjen, vagy legalább is hogy azon mindenki képviselve legyen; elég ok arra, hogy kulturális munkásokhoz méltóan, de bátran és őszintén felemljük szavunkat úgy is mint kulturális munkások, úgy is mint jó honpolgárok. Felemljük szavunkat mint egy ember és kérjünk részt a legfőbb kormányhatóságoktól mindazokból az előnyökből, amelyekben állami kartársaink részesülnek és amik bennünket a hasonló munkáért jogosan megilletnek. Ilyenek: az állami nyugdíjintézetbe való felvételünk, fizetés-kiegészítő államegélyünk biztosítása az állami fizetés mértékéig. Meg kell beszélünk és vitatunk azokat a kérdéseket, amelyek valamennyi kisebbségi iskolának közös és égetően sürgős problémái, hogy fokozatosan mind tökéletesebb és tökéletesebb munkát végezhesünk iskoláinkban. Az előkészítő bizottság mindent elkövet, hogy a felutazó kartársak egy éjszakára szállással is elláttassanak. Kivánatos volna, hogy a megjelenők sürgősen jelentsék be, hogy mikor érkeznek. Kérjük továbbá, hogy megbízó levelet feltétlenül hozzanak magukkal, feltüntetve benne megbízóinknak nevét és lakását. A kongresszus helye: Református Teológiai diszterme (Calea Victoriei 38. szám). Kezdeté délelőtt 9 órakor. Kartársi meleg üdvözléssel: Lőrinczi Ferenc, ref. isk. igazgató-tanító, Calea Motilor 78.

Schober tárgyal Steidleval, a Heimwehr vezérével

A kancellár szerint a kormánynak első követelése, hogy a Heimwehrtől távolítsák el a puccsistákat. Kedvezően áll a londoni osztrák kölcson ügye

Bécs, június 19. A Heimwehr-körökhöz közelálló Neues Wiener Journal szerint Schober osztrák kancellár megbeszélést folytatott Steidle Heimwehr-vezérrel. A lap ebből arra következtet, hogy Pabst őrnagy kiutasítása ügyében az osztrák kormány részéről mégsem hangzott el az utolsó szó.

A Neue Freie Presse beavatott helyről származó információk alapján azt írja, hogy a kormány és a Heimwehr megbékülését nem kell kizártnak tartani, ha a puccsisták eltávolíthatók lesznek a Heimwehr-mozgalomból. A lap

velencei táviratot közöl, mely szerint Pabst őrnagyot ott állandó rendőri felügyelet alatt tartják.

Bécs, június 19. A Heimwehr vezetőségének központi irodáját Grázba helyezik át.

A Neue Freie Presse londoni értesülései szerint az osztrák kölcson ügye kedvezően áll Londonban. Közelebről Juch szövetségi pénzügyminiszter látogatását várják az angol fővárosba, ahol meg fogja beszélni a kölcson kibocsátásának feltételeit.

KÖZGAZDASÁG

Aggasztó deficittel zárult az első trimeszterben Románia külkereskedelmi mérlege

Bucuresti-Bukarest, június 19. (Az Uj Kelet tudósítójától). Románia külkereskedelmi mérlege 1930 első négy hónapjában 1 milliárd 131 millió lejese deficittel zárult. Az első trimeszterben ugyanis az import 6 milliárd 664 millió 800 ezer lejt tett ki, az export ezzel szemben csak 5 milliárd 513 millió 600 ezer lejre rugott. Az elmúlt esztendővel szemben egy a kivitel, mint a behozatal emelkedést mutat, ami arra engedne következtetni, hogy 1929-el szemben nemcsak az export fokozódott a jó termés következtében, hanem ezzel párhuzamosan az ország fogyasztási energiái is növekedtek. Az elmúlt év első három hónapjával összehasonlítva, a külkereskedelmi mérleg a következőképpen alakul:

Table with columns for months (Január, Február, Március) and years (1929, 1930) for Behozatal and Kivitel.

A kivitel növekedése azonban csak látszólagos és mint mondtuk, elsősorban az 1929 évi jó termésre vezethető vissza. Ha figyelembe vesszük az 1928 évi adatokat, akkor megállapítható, hogy a külkereskedelmi mérleg 1930 első szemeszterében csupán az elmúlt évvel szembeállítva mutat növekedést, az előző esztendőhöz viszonyítva azonban a gazdasági

élet leromlásának hű visszatükörözője. Az 1929 évi jó termés ugyanis csak elenyésző mértékben lett értékesítve. 250 ezer vagon gabona vár vevőre a romániai raktárakban és az is, ami exportra került, nevésségesen alacsony árakon kelt el.

Ilyen körülmények között a külkereskedelmi mérleg deficitje meglehetősen aggasztó jelenség, különösen ha tekintetbe vesszük azt, hogy a stabilizációt követő első években inkább mint valaha van szüksége Romániának arra, hogy a költségvetése, mint külkereskedelmi mérlege egyensúlyozott legyen. Az export lanyha menete egyébként a Banca Nationala devistokkjának folytonos esökkenésében is visszatüköröződik. A gabonapiacra elért alacsony árakat a petróleum termékek kivitelének övendetes emelkedése rekompenzálta valamelyes mértékben. Így például 1930 első trimeszterében 226.019 tonna benzint került kivitelre az 1929 évi 122.272 tonnával szemben. Ezzel szemben a fapiacra újabb visszaesés mutatkozik. Ugy a tűzifa, mint az épületfa-export visszahagyatott, amit az alábbi számok illusztrálnak:

Tűzifa: 114 ezer 718 tonna (az előző évi 122 ezer tonnával szemben). Deszka: 128 ezer tonna (141 ezer tonna). Jelentős helyet foglal el a külkereskedelemben az élőállat kivitel is. Különösen ökörbőben és sertésbőben mutatkozott nagy forgalom. 1930 első három hónapjában 28 ezer 141 darab ökör került kivitelre az előző évi 19 ezer 363 darabbal szemben.

Tiznapos bérletjegyeket bocsát ki a fürdőállomásokra a vasút. Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a CFR vezérigazgatósága tíz napra érvényes bérletjegyeket bocsátott ki, hogy a nyári szezonban a legnagyobb városok s a közelükben fekvő fürdőhelyek közötti közlekedést előmozdítsák. Ilyen bérletek a következő távolságokra fognak kibocsátani:

- Arad-Lippa 464 lej. Brad-Alsóvács 256 lej. Kolozsvár-Kolozs fürdő 256 lej. Kolozsvár-Kolozsalagut 336 lej. Lugos-Buziás 384 lej. Csikszereda-Zserbed és Tusnád, Nagyvárád-Félic-fürdő és Püspökfürdő, Szászregény-Idciu, Sepsiszentgyörgy-Tusnád és Málnás, Nagyszeben-Ocna, Máramarossziget-Costini és Sugatag, Segesvár-Alsószentmária Marosvásárhely-Szentgyörgy-Temesvár-Buziás és Mertisoara.

Revizió alá veszik az erdélyi erdő-kiutermelési engedélyeket. Bukarestből jelentik: Mihalache földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy revizió alá veteti az összes erdélyi erdőkiutermelési engedélyeket és szerződéseket, amelyek még az agrárreform végrehajtása előtti időkről datálódnak. A verifikálást végző bizottság tagjai a következők: Drama semmitőszéki tanácsos, dr. Valeriu Moldovan tarto-

mányi igazgató, dr. Leon Munteanu pénzügyminiszteri igazgató, dr. Socol Aurel képviselő, Georgescu erdőügyi tanácsos, Drase, az erdők autonóm pénztárának vezérigazgatója, Lazar és Grosescu földművelésügyi igazgató.

SPORT

Befejezés előtt a Haggibbor kupa-mérkőzése. Szombaton és vasárnap kerül eldöntésre a Haggibbor tennisz-kupa mérkőzéseinek döntője, amelynek érdekességét az adja meg, hogy a mérkőzéseken résztvesz a nagyváradi NAC kiváló gárdája is. Mint megirtuk, a NAC összes kiváló versenyzői résztvesznek abban a teanban, amely a kolozsvári tenniszszókkal szombaton és vasárnap összeméri erejét. Nemesak Zisovics Lenke, Vervart és Bleyer szereplése elé tekintenek nagy érdeklődéssel kolozsvári sportkörökben, hanem nagy érdeklődést és izgalmat vált ki a legjobb kolozsvári versenyzők találkozására is, amely ugyancsak e döntő keretében fog megtörténni. Így például feszült várakozás előzi meg Deveseri Ancsi és Rosinné (U) találkozását is. A versenyek részletes programját holnapi számunkban fogjuk közölni.

A Crisana Kolozsváron. Vasárnap minden valószínűség szerint vidéki vendége lesz sportköreinknek. A Románia ugyanis mára várja a nagyváradi Crisana végleges választát a vasárnapi Románia-Crisana mérkőzésre vonatkozólag. A Crisana - dr. Morar Teofil csapata - a váradi bajnokságban második helyen végzett, a bajnokság során kétszer verte a NAC-ot, a Törökvel pedig 1:1 arányban eldöntetlenül játszott, így játékeréje igen jó és a tervezett Románia-Crisana mérkőzés megvalósulása nívós sporteseményt jelentene sportközönségünknek.

A Ferencváros Prágában. Budapestről jelentik: A Ferencváros a következő összeállítású csapattal utazott Prágába a mai - Slavia elleni - közép-európai kupamérkőzésre: Angyal, Takács I.-Korányi, Lyka-Bukovi-Berkessy, Tancos-Takács II.-Turai-Toldi-Kohut. A nagy érdeklődéssel kísért mérkőzésre a Slavia is nagy ambícióval készül és így a győzelemért óriási küzdelem fog lezajlani. A kupameccset a kölni Bauwens dr. vezeti, akinek egy magyar és egy cseh határ-bíró fog segédkezni.

Könyvujdonságok!

MEREDITH:

A tökéletes férfi

A törhetetlen optimizmus és a szabadszellemeű bátorság regénye. Az elnyomott fiu harca szerelméért. Ára 357 lej.

MAUROIS:

Lord Byron

A legizibb, legérdekesebb regény Biron élete, Mauroisnak, a regényes életrajzok világhírű írójának kezében.

Teste nyomorék - majd ünnepelet költő és világi - rajongó szerelmek és futó, szeszélyes, vad szerelmi kalandok - kalandvágy - vándorlás világszerte - tragikus vég messze idegenben - rendkívüli változatos pályafutás - ez Lord Byron élete. Két kötet ára 390 lej.

ILJA EHRENBURG:

Jeanne szerelme

A legnagyobb orosz írók egyikének pompás regénye a francia és orosz férfi szerelméről. Ára 238 lej.

ABEL HERMANT:

Egy dédanya vallomása

Egy szerelmes természetű, nyílteszű, világos látású asszony merész vallomásain keresztül száz esztendő története. Világtörténet, galáns, mulatságos kalandok keverednek művészi egységbe. Ára 153 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Színház—Művészet

A Magyar Színház irodájának közleményei:

HOLNAP ESTE KEZDŐDIK A ROYAL-ORFEUM VENDÉGJÁTEKA

Első műsor: szombaton este 9 órákor és vasárnap fél hét órákor. Második műsor: vasárnap 9 órákor és hétfőn 9 órákor

Világvárosi attrakcióban lesz része holnap este a Magyar Színház közönségének. Az európai hírű budapesti Royal-Orfeum társulata, művész-személyzete, akrobatái fognak lejönni 3 napra Kolozsvárra.

Hangsúlyozzuk, hogy ez nem aféle „vidéki turné”, amikor csak a másodrendű tagok verődnek össze, hanem a legkomolyabb vállalkozás, azokkal a tagokkal, akiknek európai márkájuk van s akik Budapesten is a legnagyobb sikereket aratták.

Gazdag nagy műsorral jönnek le a Royal-Orfeum tagjai, élükön kitűnő igazgatójukkal, a népszerű zeneszerzővel, Zerkovitz Bélával.

Két műsoruk lesz. Az első műsor szombaton este 9 órákor, valamint vasárnap este fél hét órákor látható. A második, teljesen más műsornak a bemutatása vasárnap este 9 órákor, másodszor pedig hétfőn este 9 órákor kerül előadásra. A hétfői estét előadás egy-szersmint bucsufellépésük lesz, mert másnap már máshová szólítja szerződéses kötelezettségük.

Kik a sztárjai a társulatnak? Mindenekelőtt a világhírű jazz-paródisták, Mocányi és Lakos, akiket sokszor hallhattunk gramofonlemezekről és a rádió hangszórójából. Most alkalma lesz szemtel szembe is megismerni a közönségnek. Brilláns egyfelvonásos bohózatok tartják a műsört. (Néhai ebédli, Nagysám, nemde bár, Ujjé mennyi ucca, Az autogram.) Ezeknek főszerepeit Somlár Stefi, Ágai Irén, Varga Imre, Rólkó József, Gonda Béla fogják játszani. Nagyszerű amerikai akrobaták a The two glowers néven szereplő művész-pár. Felülmúlhatatlan az, amit Mister Willy produkál, aki a berlini Scala-Színház neves attrakciója. Fred Terry, a londoni Colosseum-Színház boszorkányosan ügyes táncosa. Magánzámok, jelenetek, énekek egészítik ki a gazdag műsört.

Természetes, hogy csak igen nagy anyagi áldozatokkal lehetett szerződteni ezt a kitűnő társulatot, ennek dacára a színház — figyelembe véve a mostani súlyos gazdasági krízist — nem emelte a helyárait.

Jegyekről azonban tanácsos előre gondoskodni. Aki az első előadásra nem tud már izlésének és óhajának megfelelő jó jegyet kapni, az siessen, váltsa meg jegyét a vasárnapi vagy hétfői előadásokra, nehogy arról is lekéssék.

Ma új műsor a Magyar Színházban A SANKINGI FOGOLY

Brilláns új műsora van ma a Magyar Színházban. Egy bűbajos, hangos, táncos, színes operette-revü s a nagy ágyú: „A sankingi fogoly” című kínai kalandortörténet 8 felvonásban, a főszerepekben Williams Hainess és Anita Page-zsal. Előadások: ma 3, 5, 7 és este 9 órákor, szombaton és vasárnap azonban, minthogy ezen napokon este a budapesti Royal-Orfeum tartja előadásait, kevesebb előadás lesz éspedig: szombaton csak 3, 5 és 7 órákor, vasárnap pedig csak két előadás lesz 3 és 5 órai kezdettel. Helyárai: 20 és 10 lej.

MEDGYASZAY VILMA A MAGYAR SZÍNHÁZBAN

A legragyogóbb tehetségű magyar díző, Medgyaszay Vilma, akinek sikereitől egész Európa hangos, hiszen egyformán ünnepelte őt Berlin, Bécs és Budapest közönsége, a jövő hét két estéjén, kedden és szerdán vendége lesz a Magyar Színházban. Egész estét betöltő nagy új műsorral jön le most Medgyaszay Vilma. Kedden is, szerdán is teljesen más-más műsora lesz. A helyek árai nem lesznek emelve.

HADZSI MURAT, a hangos filmek fedelme. Főszereplője: IVAN MOSJOUKINE

Minden, amit eddig látott Kolozsvár közönsége, eltörpül a „Hadzsi murat” mellett. Semmiféle eddig látott hangos

film nem hasonlítható a „Hadzsi murat”-hoz, amely toronymagasságban áll minden fölött. A „Hadzsi murat”-ot az egész világon úgy ünneplik, mint a hangos filmek fejedelmét. Iván Mosjoukin sohasem volt olyan nagy és tökéletes, mint a „Hadzsi murat”-ban.

A „Hadzsi murat”-ot a jövő héten fogja bemutatni a Magyar Színház.

A „Hadzsi murat” megszerzése valószínűleg nagyon drága. Ennek dacára a Magyar Színház olyan kalkulációt csinált, hogy ne terhelje meg túlságosan a közönséget.

Holnap már közölni fogjuk a „Hadzsi murat” bemutatásának pontos napjait.

Vasárnap délelőtt 11 órákor PAT és PATACHON a Magyar Színházban

Fenomenális, mulatságos, ragyogó matiné műsora lesz vasárnap délelőtt a Magyar Színházban: „Pat és Patachon mint vadászok” című hallatlanul mulattató vígjáték kerül vetítésre. Nagyon olcsó helyárai: 15 és 10 lej.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Pénteken 3, 5, 7 és este 9 órákor: A sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet, a főszerepekben William Hainess és Anita Page). II. Metro filmoperette-revü. (Hangos, zenés énekes, színes és táncos filmoperette-revü). III. Burleszk kísérel. Helyárai 20 és 10 lej.

Szombaton csak 3, 5 és 7 órákor: I. A sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet, a főszerepekben William Hainess és Anita Page). II. Metró filmrevü. (Hangos, zenés, énekes és táncos színes operette-revü). III. Burleszk kísérel. Helyárai 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné: Pat és Patachon, mint vadászok. Helyárai 15 és 10 lej.

Vasárnap 3 és 5 órákor: I. Sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet 10 felvonásban, a főszerepekben: William Hainess és Anita Page. II. Metró filmrevü. (Hangos, zenés, énekes, táncos, színes filmoperette-revü). III. Burleszk kísérel.

Vasárnap délután fél 7 órákor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. A szombati esti teljes műsor megismétlése. (Rendes színházi helyárai. Sorozatszám 319.)

Vasárnap este 9 órákor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. Uj, egészen más műsor! (Rendes színházi helyárai. Sorozatszám 320.)

Hétfőn este 9 órákor: Zerkovitz Béla személyes vezetése mellett a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának bucsu-vendégjátéka. A vasárnapi esti második műsor! (Rendes esti színházi helyárai. Sorozatszám 321.)

A Zerkovitz Béla vezetése mellett vendégszereplő budapesti Royal-Orfeum előadásaihoz a jegyeket rendes színházi helyárai mellett már árusítja a színház elővételi jegypénztára.

BENAMY: „KAJÚT”. (Teljes kiadás) Ára 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Az első nagyszabású magyarnyelven megjelent cionista könyv

Megjelent!

Mindenkinek ismerni kell az ujkori zsidóság fejlődését

Adolf Böhm: A cionista mozgalom

A cionista irodalom standard műve

magyar nyelven

Évtizedek óta nem jelent meg magyar nyelven ilyen hézagpótló zsidó könyv. Tartalmazza a zsidó nemzeti mozgalom történetét Herzl haláláig

Ára 120 lej

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

(Az összeg előzetes beküldésénél 8— lej, utánvételes szállításkor 17— lej költség)

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai

Péntek, június 30

Bukarest. 17: Könnyű zene. 18: Felolvasás. 18.15: Beszélőújság. 18.30: Zenekar. 19.40: Szabadegyetem. 20: Szimfonikus hangverseny. 20.30: Felolvasás. 20.45: Dales. 21.15: Rádiózenekar. 21.45: Hírek.

Budapest. 9.15: Az Országos Postás zenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Chopin F-moll fantasie. Liapunow: Nuit d'été; Stefániai: Vidálta. Mozart: Éj királynője. Dohnányi: C-moll Toccata. Szabados: Megállók a kaputoknál. Nádor: Akácvirág. 12.15: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Németh Péter dr. kir. törvényszéki tanácselnök előadása: „A zülles veszélye nek kitett fiatalokorak védelme”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Paulini Béla novellái: Doktor ur. Lili szszony rózsái. 5.30: Sebő Miklós énekszámai. Révfy: Hogyha ir majd édesanyám Szávai—László: Régi módi nóta. Sándor: Azt beszéltek tefelőd. Farkas Imre: Esik eső hegyen-völgyön. Sebő-Kende: Piros rózsák nyáron. Erőss Béla: Hogyha lát is nap-nap után. Sebő-Bányai: Úzen volt a te szerelmed. Nádor Józsa: Úzenget a tavasz. 6: Tolnai Pál, az állami színház szcenikai felügyelője előadása: Szinpadok korszerű műszaki berendezése. 6.30: Magyar dalest. Járóssy Jenő dr. és Szilágyi Béla dr. szerzeményei. Közreműködik Kőszegi Teréz, a Városi Színház művésznője és László Imre. 7.30: Rádió amatőrposta. 8: Yhl Ervin előadása: „A mai magyar festészet”. Utána ügétörvény-eredmények. 8.20: Haydn-hangverseny. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Gramofonhangverseny. Bécs. 19.30: Kienzl: A bibliás ember c. operája. Utána jazz.

Berlin. 22: Goldschmidt: Zenekari szvit. Breslau. 19.15: Operette-zene, gramofon. Frankfurt. 22.15: Távutás az aranykerék körül, helyszíni közv. a frankfurti stadionról. Köln. 21: Rádiózenekar, utána kávéházi zene. Lipese. 19: Dalest. 21.45: Fuvola, gitár és violaverseny. Stuttgart. 20.30: Offenbach: Az zered-dobos leánya c. vígoperája. Varsó. Kattovics, Pozna. 20.15: Szimfonikus hangverseny. Riga. 16.50: Puccini: Bohémek c. operája. 19.30: Szimfonikus hangverseny. Róma. 21.02: Kálmán Imre: Tatárjárás c. operetteje. Milánó. 20.30: Szimfonikus hangverseny Mendelssohn: Meluzina nyitány, Beethoven: VII. szimfónia. Bossi: Pínochio-nyitány, Mandelli: Esti óra, Ejjeli dal. Wagner: Siegfried.

Oslo. 22.10: Csajkovszkij: B-moll zongoraverseny gramofon.

Szombat, június 21.

Bukarest. 17: Zenekar. 18 Felolvasás. 18.15: Beszélőújság. 18.30: Zenekar. 19.40: Rádióegyetem. 20: Hegedűjáték. 20.30: Felolvasás. 20.45 Leon-cavallo: Bajazok c. operája.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangv. Dvórák: Piros-fehér-zöld — induló. Zieherer: Parfüm — keringő. Weber: Oh-ron — nyitány. Ponchielli: Gioconda ábránd. Sándor: Részletek a „Halvány sárga rózsá” c. operettből. Kéler: Kárpáti visszhangok csárdás. Rubach: Zenész táviratok — egyveleg. 9.30 Hírek.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A rádió háziokartettjének hangversenye. Kéler Béla: Magyar vígjáték nyitány. Eisemann: Részletek az „Alvinci huzsárok” c. operettből. Hubay: Pusztai képek. Kiszle: Fehér orchideák — tangó. Kálmár Tibor: A hold — keringő. Jakab Terka: Kinevet-e még — slow-fox. 12.25: Hírek.

1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek.

4: Boromissza Tibor: A piktor a Hortobágyon. Felolvassa Konca Sándor dr.

4.45: Ponos időjelzés, időjárásjelentés hírek.

5: Kisfaludy Társaság irodalmi déli utánja.

6: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Közreműködik Orosz Julia, a Városi Színház operatársnője. Csajkovszky: Szláv induló Euryanthe-nyitány. Massenot: See nese pittoresques; Mozart: Figaró há zassága. Svendsen: Norvég művészkarneval. Beethoven: III. Leonora-nyitány.

7.25: A „Gudimef” énekar hangversenye. 8.15: Lóversenyeredmények 8.15: Rádiójáték előadása „1925” és „1927” címmel. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 20.15: Müller Adolf: Az udvaribolond c. vígoperája.

Berlin. 0.30: Ejjeli hangv.

Breslau. 22.35: Táncezene.

Frankfurt. 22.50: Táncezene.

Stuttgart. 22.30: Gramofon-tánczene.

Varsó. 19.30: Gramofon. 20.15: Népszerű hangv.

Kattovics. 20.15: Népszerű hangverseny. 22.25: Hangverseny.

Poznan. 19.25: Hangverseny. 20.30: Varsó.

Milno. 21.15: Kamarazene 23.30: Könnyű zene.

Róma. 21.02: Vegyes hangv.

Osló. 20: Szórakoztató zene. 22.40: Gramofon tánczene.

Prága. 23: Kávéházi zene.

Brünn. 19.30. A brünni leadó öt-éves évfordulójának ünnepei.

Őrsön a zsidóság frontján...

Irta: LEITNER ZOLTÁN

Rendkívül érdekes, sokrétű, igaz zsidó érzéstől fűtött írásk gyűjteménye.

Kivonat a tartalomról: Siralom a siralom falánál. Mit tegyen a zsidó, hogy szeressék. A radautzi aratok. Lelki gettó. Herzl Tivadarról. Schenorthodoxia. Kisenev. Életek, sorok, tragédiák. Hiába minden numerus clausus. Kereskedők tragédiája Találkozásom Háuzánál str. stb.

Ára 80— lej (és portó)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

Apróhirdetése

URI zsidó háznál először elbéköszt kapható kihordásra is. — Ugyar ott elsőrangú fehérmű varródn munkát vállal otthon és háznál is. Cim Hüsch Malom-utca 12.

VEVELEZŐ-KÖNYVELŐ perfect magyarnémet és mérlegképes, megfelelő elhelyezkedést keres. Elfoglaltságot vállal félnapra, esetleg órákra is. Megkeresések „Önálló munkaező” jellegre a kiadóra keretnek.

VEGETÁRIUS ÉTTERME és tejcsarnok Reg. Ferdinand (Wesselenyi-utca) 10. szám alatt megnyit. Ugyar ott naponta friss tehén és bivalyot, ugyszintén naponta frissek készített tejszín, tejföl vaj és túró kapható. Csacsamóknak és betegeknek állandóan egy tehéntől fejt tej kapható hához szállítva is.

TELJESEN különbejárta, szép, egészséges uccai szoba fridőszoba és zongorahasználatlaltul is július 15-re, esetleg július elsejére kiadó. Str. Gen. Berthelot (Ötvös-ucca 25 sz.

Egy nagy álló íróasztal szekrényvel eladó. Cim a kiadóban.

Mert amíg a tömarad, addig földbetüket egy ipari gával gyártani. annál több törvény annyit jelent, hogy van foglalva, a lékosan realizálta azzal, zsidók és ha Romániában a vényben van bíztára, ezzel szembetik az, hogy egyetlen gesztussá iskolát azért, mer nem tetszik.

Costachescu vál

XIII ÉV Cluj—K június 5690 ÉV

Az Uj Kelet és banáti

Cikkeink u forrás meg

Kéziratokat és megörzés

COS SZOMOR

Landau besz tegnap a zsidó interpellálta misztért. Ebben tárgyi igazságot bentebb bejelent Romániában is közköztudásig fel s egyszerű iskolának a beznált gesztusok.

A Landau al relnek nem új esolatos keserű lábán nem lepn Ami az egész i volt, az Costachescu aki alapjában értéseket tett, járt egy nagy nyainkat igen lexióval fejzte

Costachescu azzal érveit, hogy talában a kisellettebb közokta románságnak s gyon boldog analfabétája volt. Valószínűleg az lentesség dokum nép sokkal ked a zsidó közközt lehet hanyagoln miniszter csak a román állam szemben nem telességeit, amiből hogy a kisebbség is kevésbé teljes jén felül annyirája fenntartásá lammak egyvel tő ezt a kulturát a és törekvéseiben emelje. Hiszen önzetlen és bec valóságban azt je kultúra és szelle komoly gondot f

Van azonban a lyosabb és jelent tachescu miniszterentés tulajdonké moru bejelentés hogy bár a parla ket szavaz meg, különböző okok sem végrehajtani mészetes, hogy e meréssel mi mé mentve a törvény követelése alól. A Costachescu beis — nem szászám a parlamenttel a egy-egy törvényj kellene megszav minden részletét előzőleg megvita menti megszavaz annak anyagi meg végrehajtásáról.

Mert amíg a tömarad, addig földbetüket egy ipari gával gyártani. annál több törvény annyit jelent, hogy van foglalva, a lékosan realizálta azzal, zsidók és ha Romániában a vényben van bíztára, ezzel szembetik az, hogy egyetlen gesztussá iskolát azért, mer nem tetszik.

Costachescu vál